

1 petak, 31.10.2008.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženi su ušli u sudnicu]

4 [Svjedok je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 09.04h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodo sekretar. Molim

10 Vas najavite predmet.

11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet

12 IT-05-88 T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih.*

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Svi optuženi su prisutni.

14 Tužilaštvo danas su gospodin Thayer, gospodin Vanderpuye. U timovima Odbrane,

15 vidim da je odsutan gospodin Ostojić... i gospodin Haynes su odsutni.

16 Dobro jutro, gospodine svjedoče. Dobro došli natrag u sudnicu. Nastavit

17 ćemo sa Vašim iskazom nakon čega možete ići kući.

18 Gospodine Bourgon, izvolite.

19 G. BOURGON: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine predsjedavajući,

20 dobro jutro sucima.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Bourgon.

22 SVJEDOK: JOVO MARKOVIĆ [nastavak]

23 Unakrsno ispituje g. Bourgon:

24 [Branilac ispituje putem prevodioca]

25 P: Dobro jutro, gospodine.

26 O: Dobro jutro.

27 P: Dozvolite da se zapisnik predstavim. Ja sam Stephane Bourgon i

28 zajedno sa mojim kolegama, gospođom /?Vilmom/ Nikolić /u engleskom transkriptu:

29 "i Marie Claude Fournier"/ zajedno zastupam gospodina Dragu Nikolića u ovom

30 postupku.

petak, 31.10.2008.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Nemam za Vas mnogo pitanja jutros, ali ako ne budete razumjeli bilo koje
2 pitanje, molim Vas, nemojte oklijevati da tražite od mene da ponovim to pitanje.

3 Prvo bih želio da potvrdite da smo imali priliku da se sretnemo juče. Je
4 li tako?

5 O: Da.

6 P: Pročitao sam Vaš izvještaj vještaka s velikim interesovanjem i želio
7 bih da potvrdimo jednu stvar iz Vašeg izvještaja. Molim da se u sistem
8 elektronske sudnice pozove 4D607. Stranice 2 na engleskom i 2 na B/H/S-u.

9 Gospodine, Vaš izvještaj će se pojaviti pred Vama na ekranu i želio bih
10 da pogledate pretposljednji paragraf u kojem kažete sljedeće:

11 "Moramo primijetiti da su svi uređaji koji su radili na frekvenciji
12 većoj od 30 megaherca, tražili optičku vidljivost kako bi se uspostavila veza."

13 Moje pitanje je sljedeće: koliko sam ja shvatio ovu rečenicu - shvatio
14 sam je na sljedeći način - ako postoji neka fizička prepreka između dvije tačke,
15 nije moguće uspostaviti radiovezu, korištenjem radiouređaja koji radi na
16 frekvenciji većoj od 30MHz, kao što je ručna radiostanica, prijenosni
17 radiouređaj koji ste pomenuli u svom izvještaju. Je li tako?

18 O: Da, to je tačno. Samo moram napomenit da tehnički postoji mogućnost
19 komuniciranja ovih uređaja na manjim udaljenostima. To je usled prostiranja
20 dvije komponente radiotalasa:

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 površinske i prostorne - kao što je navedeno u mom izvještaju.

2 P: Hvala Vam lijepo. U Vašem iskazu juče, Vi ste se fokusirali na
3 korištenje Motorola, ručnih radiostanica. Danas bi Vas želio pitati za
4 radiouređaje RUP-12 koji su korišteni u Vojsci Republike Srpske u julu 1995.
5 Moje prvo pitanje za Vas je da li Vi poznajete te radiouređaje RUP-12?

6 O: Da, naravno.

7 P: Možete li nam pomoći da identifikujemo na kojoj frekvenciji radi,
8 funkcioniše radiostanica RUP-12 na kojoj se vrši prijenos?

9 O: Da, mogu. Postoji više varijacija uređaja RUP-12, ali svi rade na
10 istoj frekvenciji, na istom frekventnom opsegu.

11 P: Da li se sjećate ili da li znate, na osnovu Vašeg iskustva, na kom
12 frekventnom opsegu radi radio RUP-12?

13 O: Od 30MHz do 69,95 ili 70 MHz.

14 G. BOURGON: [simultani prevod] Molim da se u sistem elektronske sudnice
15 pozove dokument koji nosi broj 3D513. Ovaj dokument nam je na raspolaganju samo
16 na B/H/S-u. Dobili smo ga sa Interneta. Ubrzo ćemo obezbijediti i prevod na
17 engleski i molim stranicu 3 ovog dokumenta.

18 P: Gospodine, želio bih da Vam pokažem dokument koji će se pojaviti na
19 ekranu pred Vama i zamolio bih Vas da nam kažete šta tačno predstavlja ovaj
20 dokument.

21 G. BOURGON: [simultani prevod] 513. Dokument je 513. Ovo je prva
22 stranica. Molim stranicu 3 ovog dokumenta.

23 P: Gospodine, možete li nam reći šta Vama predstavlja ovaj dokument?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Na ovom dokumentu vidim prednju ploču uređaja RUP-12 sa tehničkim
2 specifikacijama, odnosno tehničkim podacima uređaja.

3 P: Da li je frekventni opseg radiouređaja RUP-12 pomenut na ovoj
4 stranici?

5 O: Da, pomenut je na ovoj stranici.

6 P: Pretpostavljam da to odgovara onome što ste Vi pomenuli - da je
7 frekventni opseg od 30, dakle 3-0 do 69,95 MHz? To je u trećem redu, u lijevom
8 stupcu na ovom dokumentu. Da li je to tačno?

9 O: Da, to je tačno. Od 30 do 69,95 MHz.

10 P: Gospodine, radiouređaj koji je predstavljen na ovoj stranici - da li
11 je to taj radiouređaj RUP-12 kojeg Vi lično poznajete?

12 O: Da, ovo je... ovo je isključivo RUP-12. Ovo nisu druge varijacije
13 uređaja tog. Ovo je baš RUP-12.

14 P: Gospodine, imajući na umu Vaše znanje o RUP-u 12, o tom radiouređaju,
15 da li bih bio u pravu kada bih rekao da korištenjem ovakvog radiouređaja nije
16 moguće uspostaviti radiovezu između dvije tačke ako postoji neka fizička
17 prepreka između te dvije tačke?

18 O: Kao što sam rekao, znači, svi uređaji koji rade iznad 30 MHz,
19 zahtijevaju optičku vidljivost. Postoje znači izuzeci u zavisnosti od snage i
20 vrsti antene uređaja, a u usled rasprostiranja površinske komponenta, znači,
21 uređaja koji prati konfiguraciju terena moguće je ostvarivanje veze na manjim
22 udaljenostima. Takođe, postoje drugi faktori, znači, koji utječu... kao što sam
23 juče naveo - znači, vremenski uslovi i neki objekti od kojih bi se mogao znači,
24 reflektovati radiotalas.

25

26

27

28

29

30

1 Ali sve to, znači, na manjim udaljenostima.

2 P: Hvala. Molim da se u sistem elektronske sudnice pozove 3D93. To je

3 vojna karta u promjeru 1:100.000 i to je vojna karta Kladnja. Ja sam se juče

4 konsultovao sa predstavnikom Sekretarijata kako bismo imali jedan konkretan dio

5 karte na ekranu.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam za to, gospodine Bourgon.

7 G. BOURGON: [simultani prevod]

8 P: Gospodine, sada bih želio da Vam pokažem vojnu kartu...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Bourgon.

10 Gospodin Vanderpuye želi nešto da kaže.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Izvinjavam se svom kolegi, ali sam

12 primijetio... naime, ukazano mi je na to da je svjedok pominjao da se talasi

13 vraćaju na površinu i to bi trebalo da se pojavi u redovima između 17 i 23 u

14 odgovoru na pitanje gospodina Bourgona, ali se ne pojavljuje u transkriptu, pa

15 mislim da bi možda bilo dobro da svjedok ponovi svoj odgovor.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Pogledat ćemo to, ali gospodin

17 Bourgon, prvo Vi završite sa ovim pitanjem za koje ste pripremili kartu, a onda

18 ćemo se vratiti na ovo što je sada upravo otkrio gospodin Vanderpuye.

19 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedniče.

20 PREVODITELJ: Prevodioci mole svjedoka da govori malo sporije. Jako je

21 teško pratiti.

22 G. BOURGON: [simultani prevod] Samo da se malo spusti karta. Da vidimo

23 Baljkovicu na vrhu. Upravo tako. I malo lijevo, ako je moguće, tako da i Zvornik

24

25

26

27

28

29

30

1 uđe u naš vidokrug. To je odlično, hvala.

2 Gospodine, sada bih želio da Vam pokažem kartu područja Zvornika i da
3 Vas u vezi s njom pitam za upotrebu radiouređaja RUP-12 u ovom području i
4 konkretnije, ako pogledate ovu kartu, u području Zvornik - Snagovo.

5 P: Prvo, možete li nam reći da li Vam je poznato područje koje je
6 prikazano na ovoj karti?

7 O: Da, poznato mi je područje. Aaa... Ovo je područje okoline Zvornika i
8 to je brdsko-planinsko područje.

9 P: A na temelju Vašeg znanja o ovom području, šta nam možete reći o
10 mogućnostima i kvalitetu radioveze u tom području?

11 O: Na osnovu mog iskustva, radioveze su veoma ograničene na ovakvom...
12 na ovakvoj vrsti terena. Znači, govorim za frekvencije iznad 30 megaherca.

13 P: Na temelju Vašeg vojnog iskustva i tehničkog znanja o radiovezama,
14 možete li nam reći da li je moguće - gledajući vojnu kartu kao što je ova koja
15 se sada nalazi pred Vama - da li je moguće utvrditi da li postoji optička
16 vidljivost između dvije tačke?

17 O: Da, moguće je ustanoviti da li postoji optička vidljivost između
18 dvije tačke, ali u tom slučaju mora se raditi profil zemljišta.

19 P: A profil zemljišta ili konfiguracija koju ste već pomenuli se
20 utvrđuje gledanjem kontura. Dakle, ovih vrlo malih linija koje se pojavljuju na
21 karti. Je li to tačno?

22 O: Mogu pojasniti. Znači, profil zemljišta se radi tako što se spoje,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 znači dvije tačke i između dvije tačke gledaju se, znači, nadmorske visine ili,
2 u ovom slučaju znači, na mapi izohipse i gleda se znači, rastojanje između
3 najvećih tačaka, najbližih i najvećih tačaka na tom pravcu.

4 P: Možete li potvrditi, gospodine, da na karti u promjeru 1:100.000,
5 razlika u nadmorskoj visini između ovih kontura, linija koje označavaju konture
6 je 20 metara /sic/?

7 O: Mislim da je na ovoj karti razlika 20 metara, ali na... na dnu svake
8 mape piše "ekvidistancija" i trebalo bi da piše 20 metara.

9 G. BOURGON: [simultani prevod] Možda samo da bismo bili sigurni, ako
10 bismo sada mogli da pomjerimo ovu mapu do dna da vidimo legendu na dnu.

11 P: Da li je to ono što ste pomenuli, što piše na dnu karte kao
12 udaljenost ili ekvidistanciju između linija koje označavaju konture koja iznosi
13 20 metara?

14 O: Da, da. To je 20 metara.

15 P: Naravno, govorimo o nadmorskoj visini.

16 G. BOURGON: [simultani prevod] Ako bismo sada mogli da vratimo mapu na
17 mjesto gdje je bila.

18 P: Ono što bih sada želio da uradimo, gospodine, je da jednostavno
19 koristimo jedan primjer. I da Vas pitam da li nam možete reći, gledajući ovu
20 kartu i konture, linije koje označavaju konture, da li postoji optička
21 vidljivost između dvije tačke?

22 G. BOURGON: [simultani prevod] Uz pomoć poslužiteljice...

23 P: ... zamolit ću Vas da koristite specijalni flomaster koji možemo da
24 koristimo za pisanje na ekranu i zamolit ću Vas da unesete određene oznake.

25

26

27

28

29

30

- 1 Prvo, da li vidite Zvornik na ovoj mapi?
- 2 O: Da, vidim Zvornik. Naravno.
- 3 P: A malo na lijevo, niže, da li vidite područje Snagovo?
- 4 O: Da, vidim područje Snagovo.
- 5 P: Da li vidite tačku obilježenu nadmorskom visinom 402, blizu slova N,
- 6 u riječi Snagovo.
- 7 O: Da, to je trigonometarska tačka 402.
- 8 P: Koristeću ovaj flomaster koji Vam je dat, možete li okružiti tu
- 9 trigonometrijsku kotu 402?
- 10 O: [obilježava]
- 11 P: Dakle, kada vidimo trigonometrijsku tačku na vojnoj karti, šta to
- 12 tačno znači?
- 13 O: Trigonometrijska tačka je karakteristična tačka. Znači, sa tačno
- 14 određenom koordinatom i nadmorskom visinom i to bi trebalo da bude uvijek
- 15 najviša tačka na tom području.
- 16 P: Hvala. Na istoj toj karti, mnogo više i malo ulijevo, da li možete da
- 17 vidite ime "Baljkovica"? U samom vrhu.
- 18 O: Da, vidim "Baljkovica".
- 19 P: Zamolit ću Vas da zaokružite malim kružićem slovo "k" u riječi
- 20 "Baljkovica" koristeći isti ovaj flomaster.
- 21 O: [obilježava]
- 22 P: Sada ću Vas zamoliti da povučete liniju između ove dvije tačke koje
- 23 su označene, dakle od Snagova, trigonometrijske tačke 402 do Baljkovice. Dakle,
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 samo povežite te dvije tačke linijom.

2 O: [obilježava]

3 P: Desno od riječi "Baljkovica" pojavljuje se ime "Rebići". Da li vidite
4 to?

5 O: Da, vidim.

6 P: Možete li malim krugom zaokružiti slovo "b" u riječi "Rebići"?

7 O: [obilježava]

8 P: A zatim povucite liniju od te tačke, dakle, slova "b" u riječi
9 "Rebići" i povežite to sa trigonometrijskom tačkom 402 u Snagovu.

10 O: [obilježava]

11 P: Želio bih da sada iskoristim ova dva primjera. Naravno, nemamo
12 vremena da napravimo cijeli profil ovog zemljišta, ali moje pitanje je sljedeće:
13 da li postoji optička vidljivost, na prvi pogled, između trigonometrijske tačke
14 402 u Snagovu i Baljkovice na liniji koju ste povukli?

15 O: Prvo, morao bih da kažem da je ovo razmjera 1:100.000 na koji se
16 obično inače ne radi, znači, profil zemljišta. I da je na ovoj mapi ubod čiode,
17 znači, na karti, iznosi stotinu metara u prirodi. Na osnovu ovoga što ja mogu da
18 vidim na ovakvoj krupnoj razmjeri, 1:100.000, i trigonometarskih tačaka, odnosno
19 nadmorskih visina na ovom pravcu, ovdje vjerovatno ne postoji optička
20 vidljivost, ali za tačnu tvrdnju morao bi se uraditi profil zemljišta.

21 P: Gospodine, kada pogledamo udaljenost između ove dvije tačke,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Baljkovice i trigonometrijske tačke 402 u Snagovu, juče smo zajedno utvrdili da
2 je udaljenost između ove dvije tačke bila približno 11 kilometara. Da li se
3 sjećate da smo to juče zajedno uradili?

4 O: Da.

5 P: Na osnovu Vašeg zaključka da nema optičke vidljivosti između ove
6 dvije tačke i udaljenosti od 11 kilometara, moje pitanje je: ako su dvije osobe
7 stajale, prva na trigonometrijskoj tački 402 u Snagovu, a druga u Baljkovici, da
8 li je bilo moguće uspostaviti radiovezu radiouređajem RUP-12?

9 O: Moram opet da kažem, gledajući na ovu mapu 1:100.000, to je jako
10 teško utvrditi, ali na osnovu konfiguracije zemljišta i, mogu da primjetim da je
11 na mapi da je to uglavnom, znači, šumsko zemljište, brdsko-planinsko šumsko
12 zemljište, radioveza između ovih tačaka vjerovatno nije ostvariva. Ali za tačnu
13 tvrdnju, moraju se izvršiti mjerenja na terenu.

14 P: Hvala Vam. A sada, kada pogledamo drugu crtu na ovoj karti - to je
15 ona koju ste nacrtali između Rebića i kote 402 u Snagovu, recite mi, molim Vas,
16 da li kada se pogleda konfiguracija zemljišta na prvi pogled, postoji optička
17 vidljivost između ove dvije tačke?

18 O: Gledajući opet ovu mapu 1:100.000 vjerovatno ne postoji mogućnost
19 između ove dvije tačke, ali opet moram da kažem, za tačnu tvrdnju, moraju se
20 izvršiti mjerenja na terenu.

21 P: Kažete "mjerenja na terenu". Ali, ako pogledamo po ovoj crti, na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 primjer, dakle, pravac između Rebića i kote 402 u Snagovu, točno u sredini
2 nalaze se Planinci. I tamo se nalazi još jedna kota u neposrednoj blizini koja
3 nam ukazuje visinu od 528. Vidite li to?

4 O: Da, da, da, vidim. To je trigonometar 528.

5 P: Molim Vas, zaokružite. Dakle, nacrtajte krug oko tog trigonometra 528
6 u blizini Planinaca. I, sada pogledajte ovu prvu liniju, potražite nam
7 trigonometar 602 koji se nalazi u blizini Potočana /?Potočara/. Vidite li to?
8 Nešto niže od Potočana.

9 O: Da, da, vidim.

10 P: Molim Vas, nacrtajte krug oko trigonometra 602.

11 O: [obilježava]

12 P: Imajući u vidu i ova druga dva trigonometra koja ste nam upravo
13 obilježili, kolika je vjerojatnost - Vi se služite riječju "vjerojatno" - dakle,
14 koliko je vjerojatno da se može ostvariti radioveza između tih... odnosno, po ta
15 dva pravca, dakle Baljkovica - Snagovor i Rebići - Snagovo?

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo prije odgovora. Gospodine
17 Vanderpuye.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Časni Sude, prigovor. Ovo pitanje
19 traži od svjedoka nagađanje. Svjedok je već odgovorio i to u više navrata da se
20 moraju napraviti mjerenja na terenu - tako da bi trebalo napraviti analizu
21 terena da bi se odgovorilo na pitanje.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite komentirati?

23 G. BOURGON: [simultani prevod] Ne, nema nikakvog nagađanja. Svjedok vidi
24 da tu postoje prepreke i može objasniti što vidi na ovoj zemljopisnoj karti, a
25 to ne mijenja odgovor na kojega se poziva kolega.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo.
2 [Sudije vijećaju]
3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislimo da je pitanje u redu. Mislimo
4 da se nagađanje ne traži. Dakle, svjedok može na njega odgovoriti.
5 G. BOURGON: [simultani prevod]
6 P: Dakle, gospodine, ako pogledamo ovu prvu crtu... Ustvari, najprije,
7 samo da bismo bili sigurni, pogledajmo sljedeće... recite nam sljedeće: ako
8 pogledamo Baljkovicu, iako je ovo dosta teška karta zato što je u mjerilu
9 1:100.000, ali recite nam, na kojoj se nadmorskoj visini nalazi krug kojega ste
10 nacrtali oko Baljkovice?
11 Jasno mi je da može biti teško zato što karta nije baš najjasnija.
12 O: To se može tačno utvrditi pošto postoji ovde, ovaj... izohipsne
13 linije, ali ja trenutno jako... teško se vidi na ovoj skeniranoj karti, al'
14 pretpostavljam da je možda nadmorska visina oko 240 metara, 250 metara. Ne mogu
15 reći sa sigurnošću.
16 P: Možete li, molim Vas, napisati broj 240-250 kraj kruga kojega ste
17 nacrtali kod Baljkovice?
18 O: [obilježava]
19 P: I sad kraj Rebića. Recite nam, na osnovi ovoga što vidite na karti,
20 koja bi bila visina, odnosno nadmorska visina Rebića?
21 O: Opet moram da ponovim da je jako... teško se jako vidi na ovoj mapi
22 pošto se obično profil zemljišta i nadmorske visine uzimaju sa mape 1:50.000.
23 Ali... Ne mogu da vidim ovde, al' mislim, na osnovu ovoga što ja vidim, da je tu
24 oko 300 metara.
25
26
27
28
29
30

1 P: Biste li napisali onda brojku 300 kraj Rebića?

2 O: [obilježava]

3 P: Hvala Vam. Možete li nam sada potvrditi sljedeće: ako dobijete,
4 recimo, zemljopisnu kartu mjerila 1:50.000, onda bi Vam bilo moguće napraviti
5 preciznu analizu terena između bilo koje dvije točke na toj karti i kazati nam
6 da li postoji optička vidljivost?

7 O: Da, ali to bi zahtijevalo malo više vremena.

8 P: Hvala Vam naljepša. Ja bih sad samo zamolio da pri dnu ove vojne
9 karte upišete svoje inicijale kao i današnji datum. A danas je 31.10.2008. -
10 istom tom olovkom.

11 O: [obilježava]

12 G. BOURGON: [simultani prevod] Htio bih samo još kazati da u zapisniku,
13 gdje sam spomenuo riječ "Rebići" napisano je "Ribići", pa bih htio biti
14 siguran da je točna riječ napisana u blizini kruga kojega je nacrtao svjedok.
15 Dakle, mjesto se zove Rebići. R-E.

16 Hvala Vam. Više nećemo trebati ovaj dokument. Bilo bi dobro da se
17 dokument pohrani u memoriju.

18 P: Gospodine, osim postojećih prepreka između dviju točaka, spomenuli
19 ste da postoje i drugi faktori koji djeluju na mogućnost ostvarivanja radioveze
20 uređajem RUP-12.

21 Na koji način vremenske prilike djeluju na takvu vezu?

22 O: Postoji više faktora koji utiče /?utiču/ na ostvarivanje radioveze.
23 Jedan od tih faktora je naravno i vremenski uslovi.

24 P: A kako vrijeme djeluje na komunikaciju? Da li je poboljšava...?
25 Odnosno, kakve vremenske prilike poboljšavaju odnosno pogoršavaju radiovezu?

26

27

28

29

30

1 O: To sve zavisi. Znači, postoje tablice i sve zavisi, znači, od
2 frekvencije koja se koristi, od doba dana i noći i trenutnih vremenskih uslova.

3 P: Gospodine, spomenuli ste... čini mi se da ste rekli da je to
4 planinsko područje ili brdsko područje... Što bi se dogodilo ako bi dvoje ljudi
5 bili na istome prostoru, na istome području, ali usred šume? I budući da je 7.
6 mjesec, sva bi stabla bila uglavnom puna lišća. Da li i to djeluje na radiovezu
7 uređajem RUP-12?

8 O: Da, naravno, pošto kad se, znači, vrše mjerenja na terenu, uzima se i
9 to, znači, gdje se točka nalazi i na kojoj visini se antena nalazi... i šta se
10 nalazi u okolini, znači... radiouređaja, s tim što moram reći, znači, da takođe
11 u ovom slučaju šuma ima uticaja na ostvarivost radioveze.

12 P: Gospodine, ako se koristi uređaj RUP-12 s bilo kakvim drugim
13 napajanjem osim u cijelosti pune baterije, da li i to negativno djeluje na
14 radiovezu korištenjem ovoga uređaja?

15 O: Da, naravno. Stanje baterije igra bitnu ulogu u ostvarivost
16 radioveze.

17 P: Da li bih bio u pravu ako kažem da radiouređaj RUP-12 se služi
18 baterijom koja se može puniti, a koja ima i poznati problem koji se naziva
19 "efektom memorije"?

20 O: Da, to je tačno. RUP-12 koristi punjivu bateriju sa nikl-kadmijumskim
21 elementima na koje ima utjecaj tzv. "memory-efekat".

22 P: Možete li nam nešto kazati više o tom "memory-efektu"?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Što je zapravo to?

2 O: To je efekat koji kad se uzme puni kapacitet baterije i ako se
3 baterija koristi, recimo do 70%, i nakon toga se pristupi ponovo punjenju
4 baterije, kad se baterija isprazni ponovo do 70%, u većini slučajeva pokaže se
5 na uređaju da je skoro ili potpuno prazna. Ja sam naveo ovde, čisto za primjer
6 70%, ali u najvećem broju slučajeva ovaj efekat je izražen kad se baterija
7 isprazni između 40% i 30% /u engleskom transkriptu: "40% i 50%"/.

8 P: Možete li nam potvrditi sljedeće: iako ovi radiouređaji RUP-12,
9 odnosno njihove baterije... iako se dakle, mogu puniti, ručno se mogu puniti, da
10 li je tačno da punjač ne ide u Vojsci Republike Srpske kao standardna oprema
11 zajedno sa radiom RUP-12.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja bih zamolio kolegu da pojasni o
14 kojem vremenskom razdoblju govorimo u najmanju ruku.

15 G. BOURGON: [simultani prevod] Hoću, gospodine predsjedavajući.

16 P: Prema Vašem iskustvu, gospodine, i imajući u vidu gdje ste se Vi
17 nalazili u vrijeme kada ste bili, na primjer, na vojnoj akademiji, znate li da
18 kada su izdavani uređaji RUP-12 Vojsci Republike Srpske da li je s njima izdavan
19 i ručni punjač baterija?

20 O: Ja ne znam da li je u to vrijeme izdavani, znači, punjači baterije
21 pošto nisam bio prisutan u to vrijeme tamo, ali mogu da kažem da punjači
22 baterija, u specifikacijama i standardno, nisu dolazili uz uređaj RUP-12 nego da
23 su se baterije, po pravilu, punile na određenim mjestima koja su imale stabilne
24 izvore napajanja. Ovo Vam govorim samo znači po pravilima za uređaj RUP-12 i

25

26

27

28

29

30

1 korištenja uređaja RUP-12. Šta je bilo u to vrijeme, to ne mogu da tvrdim pošto
2 nisam bio prisutan.

3 P: Hvala Vam, gospodine. Vratimo se sada na pitanje koje je postavio
4 kolega, na problem koji je kolega postavio ranije. Vi ste nam govorili da je
5 jedan od faktora prilikom ostvarivanja veze uređajem RUP-12 je takozvana
6 "refleksija zemljišta". Moje pitanje glasi ovako: čak kada bi svi uvjeti bili
7 najbolji, dakle, kada bi svi uvjeti bili optimalni, da li je sa tehničke točke
8 gledišta nemoguće uspostaviti radiovezu između dvije točke koje su udaljene
9 međusobno 10 kilometara ako ne postoji, ako nema dakle, optičke vidljivosti?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell.

11 G. GOSNELL: [simultani prevod] Ja mislim da je pitanje isuviše nejasno
12 postavljeno. Mislim da u pitanju nema dovoljno elemenata da bi svjedok na njega
13 mogao odgovoriti hipotetički.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam na intervenciji, naravno, ali
15 ja nisam stručnjak za ovo područje. Ja jako malo o tome znam. Recimo, s jedrenja
16 i uporabe radiouređaja za vrijeme jedrenja, ali to bi bilo sve, pa bi možda
17 svjedok-vještak mogao kazati prvo, ima li dovoljno podataka na osnovi kojih može
18 dati ovaj odgovor ili ne.

19 Gospodine Markoviću.

20 SVJEDOK: Ja moram da kažem da, znači, lično ja kad sam koristio te
21 uređaje, da je bila moguća ostvariva radioveza i preko 10 kilometara, ali je
22 postojala optička vidljivost. U ovom slučaju, na osnovu mape koju sam vidio
23 prije nekoliko... prije desetak minuta, radioveza na ovoj udaljenosti vjerovatno
24 nije moguća.

25

26

27

28

29

30

1 Ali za svaku tvrdnju, moraju se izvršiti mjerenja na terenu.

2 G. BOURGON: [simultani prevod]

3 P: Hvala Vam, gospodine. To je od velike koristi. Ja bih sada prešao i
4 na zadnje područje u vezi sa radiouređajem RUP-12. Recite nam sljedeće: kada se
5 koristi ovaj radiouređaj, odakle na radiouređaju dolazi zvuk?

6 O: Može da dolazi sa dva mjesta. Prvo je mikrotelefonska kombinacija, a
7 drugo su naglavne slušalice koje standardno dolaze uz radiouređaj.

8 P: Recite, koliko je glasan taj zvuk koji dolazi bilo iz mikrotelefonske
9 kombinacije, bilo iz naglavnih slušalica? I naolikoj udaljenosti morate biti
10 da bi ste čuli što se događa u radio prometu? Da čujete, dakle, ono što se
11 govori putem radiouređaja?

12 O: Ako Vam naglavne slušalice nisu postavljene na glavu i uho ili ako
13 mikrotelefonska kombinacija nije na uhu, morate biti jako blizu radiouređaja da
14 bi čuli bilo kakvu komunikaciju na ovim zvučnicima. Naravno, u apsolutnoj
15 tišini, razdaljina se malo povećava.

16 P: Hvala. I prije nego što krenem na sljedeće pitanje, htio bih nešto
17 ispraviti: u zapisniku na stranici 16 u 21. retku svjedok je kazao "u uvjetima
18 optičke vidljivosti", a u zapisniku je napisano "optimalne vidljivosti". Dakle,
19 samo bih to htio pojasniti.

20 Molim Vas u elektronsku sudnicu dokument 3D513. Htio bih da mi se pokaže
21 prva stranica na B/H/S-u i na engleskom.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 Malo niže, molim Vas. Još malo. Dobro je. Hvala.
- 2 P: Gospodine, molim Vas, istom onom olovkom koju ste dobili maloprije...
- 3 Najprije nam recite vidite li Vi na slici koja je ispred Vas mikrotelefonsku
- 4 kombinaciju koja se koristi s uređajem RUP-12 i da li biste je obilježili jednim
- 5 krugom?
- 6 O: Da, vidim.
- 7 P: Molim Vas nacrtajte krug oko slušalica odnosno oko mikrotelefonske
- 8 kombinacije. I molim Vas kraj ovoga kruga napišite broj 1.
- 9 O: [obilježava]
- 10 P: A sad mi recite vidite li na ovoj slici naglavne slušalice o kojima
- 11 ste govorili i ako da, da li biste nacrtali krug oko njih?
- 12 O: Da, vidim.
- 13 P: I napišite broj 2 kraj ovog drugog kruga.
- 14 O: [obilježava]
- 15 P: A sad ću Vas zamoliti opet da na dokument napišete svoje inicijale i
- 16 današnji datum pa ćemo sliku pohraniti. Pri dnu, molim Vas. Dakle, samo Vaše
- 17 inicijale i današnji datum, 31.10.2008.
- 18 O: [obilježava]
- 19 P: Hvala. Gospodine, ako bi se vezist služio radiouređajem RUP-12 i ako
- 20 ima mikrotelefonsku kombinaciju u ruci, može li osoba koja stoji kraj njega čuti
- 21 što se govori?
- 22 O: Osoba može čuti, ali mora biti jako blizu. U uslovima apsolutne
- 23 tišine to se malo povećava.
- 24 P: A kada kažete "vrlo blizu", mislite "blizu" u centimetrima ili u
- 25 metrima?
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Mislim u centimetrima.

2 P: Gospodine, kada se koristi radioprimopredajnik RUP-12, ako vezist
3 nosi slušalice, može li onda čovjek koji se nalazi kraj njega čuti što se
4 govori?

5 O: Radiouređaj RUP-12 na svojoj prednjoj ploči ima, znači, pojačanje. To
6 pojačanje je pojačanje za slušalicu. Obično kad se stavljaju naglavne slušalice,
7 operater na radiju, radiouređaju podešava, znači, jačinu u slušalici u
8 zavisnosti kako njemu odgovara. Osoba koja stoji do operatera mogla bi čuti
9 razgovor ako je jako blizu sa mikrotelefonske kombinacije. Naravno, opet u
10 uslovima tišine ta razdaljina se povećava.

11 P: I još jednom, govorimo o udaljenosti u centimetrima, je li tako?

12 O: Da, to je u centimetrima, ali ako se nalazite u prostoriji, to se
13 znači povećava malo.

14 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala Vam najljepša, gospodine. Više
15 nemam pitanja. Hvala, gospodine predsjedavajući.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, da li Vi
17 želite unakrsno ispitivati svjedoka?

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Nemam pitanja, gospodine
19 predsjedavajući.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Krgović, gospodine Josse?

21 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Nemamo pitanja.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Sarapa?

23 G. SARAPA: [simultani prevod] Nemamo pitanja.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye?

2 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.
3 Dobro jutro Vama i časnim sucima, zastupnicima Odbrane.

4 Unakrsno ispituje g. Vanderpuye:

5 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

6 P: Dobro jutro, gospodine Marković. Ja se zovem Vanderpuye i u ime
7 Tužilaštva ću Vam postaviti pitanja u vezi sa Vašim glavnim ispitivanjem i
8 također unakrsnim ispitivanjem mog uvaženog kolege, gospodina Bourгона.

9 Ako Vam bilo koje od mojih pitanja ne bude jasno, recite mi to, ja ću
10 pokušati da ga preformulišem kako bismo se bolje razumjeli. Pokušaću da završim
11 sa svojim unakrsnim ispitivanjem za sat i po, ali možda će biti i nešto duže s
12 obzirom na unakrsno ispitivanje mog kolege. U svakom slučaju, najbolje je da
13 počnemo. Počecemo od kraja. Govorili smo o mogućnosti da neka osoba načuje
14 razgovor koji se odvija preko radioprimopredajnika RUP-12. Prije samo par
15 trenutaka smo o tome govorili. Mislim da ste Vi ukazali na par situacija u
16 kojima da bi se čuo razgovor da bi se moralo biti blizu čovjeka za vezu ili
17 nositi aparat, uređaj ili držati predajnik, odnosno prijemnik. Je li to tačno?

18 O: Znači, ako ste blizu radiouređaja i ako je pojačanje maksimalno, može
19 se čuti znači šta se razgovori s /sic/ na mikrotelefonskoj kombinaciji.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li znate koja je specifikacija za pojačivač zvuka u radiouređaju
2 RUP-12?

3 O: Trenutno ne. Ne mogu da pamtim toliki broj podataka. Postoji
4 specifikacije gdje se to može pogledati. Znači, to nije uopšte problem. Ja Vam
5 govorim znači, na osnovi iskustava onog što znam, znači, ovo upravo što sam Vam
6 rekao. Za pojačanja, a pojačanja su jako mala zato što se to... uređaji se
7 isključivo koriste kad je mikrotelefonska kombinacija ili naglavne slušalice na
8 uhu.

9 P: Pa radiouređaj RUP-12 je pokretni, prenosni taktički radiouređaj, je
10 li tako?

11 O: Da.

12 P: Može se koristiti u borbenoj situaciji. Je li tako?

13 O: Da. I zbog toga je znači... u sastavu uređaja dolaze naglavne
14 slušalice.

15 P: A primjena u borbenim situacijama... za razliku od primjene u
16 borbenim situacijama, one su namijenjene primjeni u relativno mirnom okruženju,
17 zar ne?

18 O: Možete li ponoviti, molim Vas? Nisam razumio ovo pitanje.

19 P: Rekli ste da je vrlo slab pojačivač kod ovog radiouređaja RUP-12. Da
20 li mislite da je to tačno, s obzirom da je RUP-12 prenosni taktički radiouređaj
21 koji se normalno ili moguće koristi u borbenoj situaciji, a to po pravilu nije
22 tiho, mirno okruženje?

23 O: Da, to je tačno. Zato i postoji pojačanje na slušalici i
24 mikrotelefonskoj kombinaciji.

25 P: U redu. Dakle, rekli ste da ste Vi temeljili Vaše zaključke o
26 mogućnosti prislušivanja razgovora na ovakvom uređaju, da ste to temeljili na

27

28

29

30

1 Vašem iskustvu. Je li tako?

2 O: Da. Ovo je isključivo na mom iskustvu, ali moram navesti da različiti
3 ljudi znači različito čuju. Tako da ne možemo biti 100%... ne mogu tvrditi 100%
4 tačno na kojoj to razdaljini to netko može čuti. Takve vrste razgovora. A i
5 zavisi u tom momentu kakvo je pojačanje bilo, znači, na prednjoj ploči
6 radiouređaja.

7 P: To takođe zavisi i od ambijenta. Od uslova, od buke u trenutku kada
8 se koristi ovaj radiouređaj. Je li tako?

9 O: Da, to je tačno. Znači, zavisi da li ste unutar prostorije, unutar
10 vozila ili ste ovaj... van prostorije i zavisi, znači, od okoline kakva je.

11 P: I dok svjedočite danas ovdje, Vi dajete odgovore bez obzira na bilo
12 koje od ovih promjenjivih faktora. Je li tako?

13 O: Da, tako je. Ja ne znam koji su sve faktori bili. Ja sam naveo sve
14 koji su mogući, a sad, koji su bili - to ne znam.

15 P: Hvala.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]: Molim da se pozove dokument 5D313 u
17 sistem elektronske sudnice. Hvala.

18 P: Ovo je fotografija radiouređaja RUP-12 koju Vam je pokazao moj kolega
19 u svom unakrsnom ispitivanju i Vi ste identifikovali ručni dio i takođe,
20 naglavni dio na ovoj fotografiji. Ako pogledate lijevu stranu ove fotografije,
21 vidimo da se ovdje pojavljuju neki štapovi ili neke šipke. Možete li nam reći
22 šta je to s lijeve strane ove fotografije?

23 O: Ovo s lijeve strane je duga štap antena za uređaj RUP-12.

24 P: S obzirom na Vaše iskustvo u radio komunikacijama, kakva vrsta antene
25 je to?

26

27

28

29

30

1 O: To je vrsta antene koja se koristi kad niste u pokretu. I za
2 ostvarivanje komunikacije na većim udaljenostima.
3 P: Ima li ta antena neko konkretno ime?
4 O: Ta antena ima ime. Trenutno ne mogu da se sjetim. Mislim da je AT pa
5 broj neki, ali ne mogu sad napamet da Vam odgovorim. U specifikaciji piše koja
6 je tačno antena.
7 P: Da li Vam je poznata antena *yagi*?
8 O: Da, to je antena usmjerenog dejstva.
9 P: A antena koja je prikazana na ovoj fotografiji, da li je to antena
10 usmjerenog dejstva?
11 O: Ne.
12 P: Koja vrsta antene je to?
13 O: To je vrsta antene koja ima kružno rasprostiranje elektromagnetnih
14 talasa u odnosu na svoju os.
15 P: To je antena koja ima rasprostiranje u svim pravcima. Je li tako?
16 O: Da.
17 P: I emituje elektromagnetne talase jednako u svim horizontalnim
18 pravcima, je li tako?
19 O: Da.
20 P: Hvala. Usred /?uzgred/ koji je opseg ili raspon ovog radiouređaja
21 RUP-12 kada on radi on punom parom?
22 O: Ja ovde opet moram da se ogradam, znači. Domet radiouređaja zavisi od
23 više faktora i znači, kad se uzmu u obzir svi ti faktori, onda možemo govoriti o
24 dometu uređaja.
25
26
27
28
29
30

1 Ja Vam mogu reći samo na osnovu mog iskustva da sam ostvarivao veze sa
2 ovim radiouređajem na drugu, a u tom slučaju retranslacionu stanicu i udaljenost
3 je bila, bez pojačivača, oko 15-tak kilometara. Sa upotrebom duge štap-antene.

4 P: Kažete "duga štap-antena". Da li je to antena koja je prikazana na
5 ovoj fotografiji ili neka druga antena?

6 O: Da, to je antena koju ja vidim ovdje sa lijeve strane.

7 P: Zar proizvođač ne unosi specifikacije o dometu radiouređaja i da li
8 zbog toga što ne unosi to niste u mogućnosti da nam kažete koji je bio domet tog
9 radiouređaja osim što imate svoje vlastito iskustvo u upotrebi tog uređaja?

10 O: Proizvođač vam znači samo daje mogućnosti, znači uređaja na taktičko-
11 manevarskom terenu i to bi trebalo da iznosi, znači, na maksimalnoj snazi kao
12 što ste Vi rekli, a to opet zavisi od frekvencije koju izabirete, negde oko 12
13 kilometara.

14 P: Ne pitam Vas šta Vi mislite da bi moglo biti. Pitam Vas da li
15 proizvođač unosi tu specifikaciju, tu konkretnu informaciju o tom radiouređaju?
16 Da li znate da li to oni rade?

17 O: Da.

18 P: I, Vi kažete, prema specifikaciji koju unosi proizvođač, operativni
19 domet tog uređaja je 12 kilometara. Je li tako?

20 O: Ja sam rekao da mislim. Znači, ne mogu da tvrdim 100%.

21 P: U redu. Postavljana su Vam pitanja o optičkoj vidljivosti

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 komunikacije. I mislim da ste Vi u jednom trenutku rekli da nije bilo moguće
2 uspostaviti radiovezu između dvije tačke na frekvenciji iznad 30 megaherca.
3 Dakle, na visokoj frekvenciji bez optičke vidljivosti. Je li tako?

4 O: Da. To sam rekao. Ali na to utiču oni faktori koje sam već naveo u
5 mom izvještaju.

6 P: Ustvari, rekli ste da ima izuzetaka. Da je bilo izuzetaka i želim da
7 Vas pitam nešto o tome. kada ste rekli da je bilo izuzetaka kada je riječ o
8 optičkoj vidljivosti komunikacije između jedne i druge tačke, možete li nam reći
9 koji su to izuzeci?

10 O: Dakle, to je rasprostiranje elektromagnetnih talasa po površinskoj i
11 prostornoj komponenti. Površinska komponenta rasprostiranja elektromagnetnih
12 talasa je po konfiguraciji zemljišta i zavisi od konfiguracije zemljišta, vrste
13 antene i snage uređaja. Prostorna komponenta, kao što sama kaže, rasprostire se
14 po prostoru, opet zavisi o snazi uređaja, vrsti antene i vremenskih uslova. Kad
15 kažem "vremenskih uslova" mislim na sve uslove.

16 P: U redu. Dozvolite prvo da Vam postavim pitanja u vezi sa nekim
17 fizičkim stvarima. Vama je poznat koncept refleksije, je li tako?

18 O: Da.

19 P: Zašto nam ne kažete šta je to?

20 O: Refleksija je, znači, reflektovanje elektromagnetnih talasa od neke
21 od prepreka na pravcu rasprostiranja elektromagnetnih talasa.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: I to može da utiče na način na koji se talasi prostiru u stvarnom
2 životu, je li tako?
- 3 O: Da, to je tačno.
- 4 P: Ustvari, to je kao odbijanje. Je li tako?
- 5 O: Da. Ali to zavisi, znači, od snage uređaja i pod kojim uglom, znači,
6 reflektuje se elektromagnetni talas.
- 7 P: I takođe zavisi od prirode površine od koje se odbijaju
8 elektromagnetni talasi. Da li je riječ o glatkoj površini, poroznoj, čvrstoj,
9 mekoj i tako dalje. Je li tako?
- 10 O: Da, da, naravno. Najbolja je, znači, čvrsta podloga, ravna podloga.
11 Ali takođe zavisi, znači, od svih ostalih faktora kakva je vrsta prepreke od
12 koje se odbija elektromagnetni talas.
- 13 P: Dakle, refleksija je jedan od fenomena koji može da dovede do toga da
14 se uspostavi komunikacija između dvije tačke bez optičke vidljivosti. Je li
15 tako?
- 16 O: Da, to je tačno.
- 17 P: Da li Vam je poznat koncept koji se naziva rifrekcija /?refrakcija/?
- 18 O: Da.
- 19 P: Recite nam šta je to.
- 20 O: Ako sam ja dobro razumio, ako ste Vi na to mislili, to je, znači,
21 odbijanje elektromagnetnih talasa iz atmosfere.
- 22 P: Kakav efekat to ima na uspostavljanje komunikacije tamo gdje ne
23 postoji optička vidljivost između dvije tačke? Dozvolite da to preformulišem.
24 Vidim kako je izašlo u transkriptu. Dakle, kakav efekat refrakcija ima na
25 prostiranje elektromagnetnih talasa kako bi se uspostavila komunikacija između
26 dvije tačke između kojih ne postoji optička vidljivost?
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Na frekvencijama do 30 megaherca na kratkotalasnom području, to ima
2 veoma veliki efekat, dok taj efekat na frekvencijama većim od 30 megaherca - taj
3 efekat se veoma smanjuje.

4 P: Pomenuli ste fenomen vremena, vremenski uslova koji može imati uticaj
5 na uspostavljanje komunikacije između tačaka između kojih ne postoji optička
6 vidljivost. Na koji konkretni fenomen vremenskih uslova mislite?

7 O: Tu sam mislio, znači, na vremenske uslove trenutne. Znači, da li je
8 oblačno, da li je... da li nije oblačno, ovaj... i naravno, zaboravio sam da
9 pomenem stanje jonosfere u tom momentu na šta mi ne možemo da utičemo niti
10 možemo da znamo.

11 P: Da li je to nešto što može rezultirati uspostavljanjem komunikacije
12 između dvije tačke koje nemaju međusobnu optičku vidljivost?

13 O: Da, to može uticati na dvije tačke koje nemaju optičku vidljivost,
14 ali opet tu postoji takozvani "Frenelov efekat" odbijanja elektromagnetnih
15 talasa na određenim frekvencijama višim od 30 MHz.

16 P: U redu. Frenelov efekat može da utiče ili da poremeti, tako da kažem,
17 prenošenje radiosignala. Je li tako?

18 O: Da. Ali Frenelov efekat se isključivo koristi, znači, pri
19 proračunavanju radioveza; za radiorelejne veze koje koriste usmjerene antene.

20 P: I to utiče na rasprostiranje talasa zato što postoje određeni objekti
21 na terenu, kao što su recimo šuma ili različite stvari u prirodi koje mogu da
22 predstavljaju prepreke.

23 O: Da, to je tačno. Kad postoje određene prepreke, u zavisnosti od
24
25
26
27
28
29
30

1 položaja ove radiostanice i profila zemljišta, uzima se u obzir i takozvani
2 Frenelov efekat u mogućnost uspostavljanja radiokomunikacija. Ali, to je znači,
3 samo na izračunavanju na karti, a za 100% tačnost vrši se provjere veze odnosno
4 mjerenja na terenu.

5 P: U redu. Frenelov efekat sam po sebi nije rezultat vremenskih uslova
6 ili nekog fenomena u vremenskim uslovima već je on proizvod fizičkih
7 karakteristika terena u području te radiotransmisije. Je li tako?

8 O: Ne, ne, ne terena nego stanja atmosfere. Jer se upravo ova, znači,
9 prostorna komponenta, znači, rasprostire prostorom, a ne površinom pošto je
10 površinska komponenta uglavnom jako kratka.

11 P: U redu. Da li Vam je poznat fenomen pod nazivom "temperaturna
12 inverzija" ili "inverzija temperature"?

13 O: Da.

14 P: Možete li nam ukratko reći šta je to?

15 O: Ako sam Vas ja dobro razumio i ako mislimo na isto, to su razlike u
16 temperaturama na određenim udaljenostima.

17 P: Možda ne mislimo na isto. Ono o čemu ja govorim su razlike u
18 temperaturi u atmosferi u odnosu na tlo u pravcu neba. Dakle, razlike u
19 temperaturi koje bi se normalno očekivale kada se emituju talasi sa tla, sa
20 zemljišta. Očekivalo bi se da u visini budu niže temperature, a ja sada govorim

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 o inverziji temperature tako da je temperatura u atmosferi u kojoj se emituju
2 talasi viša, da je došlo do zagrijavanja. Da li ste upoznati sa tim fenomenom?

3 O: Da, temperatura je nelinearna u odnosu na visinu.

4 P: Da li ste upoznati sa efektom troposferskog...

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas, ponovite.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Troposferski "ducting".

7 P: ... u odnosu na fenomen inverzije temperature?

8 O: Da li mi možete pojasniti? Nisam tačno siguran na šta ste mislili.

9 P: U redu. Ono o čemu ja govorim kada je riječ o temperaturi, o
10 inverziji temperaturi... normalno biste imali situaciju sa radiotalasima koji
11 prolaze kroz atmosferu, a ta atmosfera se rashlađuje kako se radiotalasi kreću
12 prema gore. To bi bila normalna situacija, je li tako? Da li Vam to zvuči u
13 redu?

14 O: Ja kol'ko sam Vas razumio, ja sam već rekao da je, znači, temperatura
15 u atmosferi nelinearna. Znači, ona se ne smanjuje linearno, nego nelinearno.
16 Znači, imate različita stanja atmosfere, od jonosfere, troposfere gdje su
17 različite temperature, od plusa ka minusu.

18 P: Ono o čemu ja govorim kada je riječ o troposferskoj vodljivosti ili
19 provodljivosti ima veze sa slojevima hladnije atmosfere nakon koje dolaze
20 slojevi toplije atmosfere kako se udaljava od zemlje. Dakle, ako se emituju
21 radiotalasi koji idu kroz te slojeve toplije atmosfere i prolaze onda kroz
22 slojeve hladnije atmosfere pa ponovo kroz slojeve toplije atmosfere, da li ste
23 upoznati sa takvom vrstom sendviča u slojevima hladnije i toplije atmosfere?

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, slojevi toplije atmosfere među kojima je sloj hladnije atmosfere
2 kroz koji prolaze talasi. Da li ste upoznati sa tim fenomenom?

3 O: Da, upoznat sam s tim fenomenom i taj fenomen postoji, ali taj
4 fenomen je izražen naročito, znači, kod rasprostiranja elektromagnetnih talasa
5 na kratkotalasnom području.

6 P: Zar nije tačno, gospodine, takva vrsta provodljivosti rezultira u
7 talasima koji bi se normalno slali u gornju atmosferu, u svemir i ti talasi se
8 ustvari vraćaju, odbijaju se natrag na zemlju i njihov domet je onda izvan
9 normalnog dometa te radiokomunikacije koji bi se očekivao?

10 O: Da, to je tačno. Postoje ti efekti.

11 P: Isto tako je tačno da ova konkretna karakteristika se odnosi na
12 širenje radiovalova u vrlo visokofrekventnome opsegu kao i na ultravisokom
13 frekventnom opsegu. Je li tako?

14 O: Da, to se može desiti, ali kao što sam Vam rekao, taj efekat je
15 izražen na kratkotalasnom području.

16 P: Mislim da je vrijeme za pauzu, časni Sude, ako vama tako odgovara.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, napraviti ćemo pauzu sada. 25
18 minuta.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

20 ... Početak pauze u 10.31h

21 ... Sjednica nastavljena u 10.58h

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, nastavite.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.
2 Samo bih... samo sam primijetio grešku u zapisniku na 30. stranici u petome
3 retku. Ja sam u pitanju, naime, govorio o valu koji se refraktira prema Zemlji,
4 a mislim da piše "prema jednom ili drugom".

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, to bi moglo biti u petome, ali
6 kod mene je u šestome retku.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ovo je zapravo jako zanimljivo zato što
9 me podsjeća na moj tečaj jedrenja. Tada se i to moralo naučiti. Nastavite.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

11 P: Ponovo dobar dan, gospodine Markoviću.

12 O: Dobar dan.

13 P: Završili smo prije pauze kada ste nam kazali da ste upoznati s ovim
14 fenomenima te da smatrate da oni djeluju na kratkovalni opseg pa bih Vam
15 postavio pitanje da li ste Vi sigurni u to.

16 O: Ja sam rekao da to najviše djeluje na kratkotalasno područje. Ali to
17 naravno... taj efekat djeluje na kompletan frekvencijski spektar.

18 P: Dobro, hvala.

19 A sada bih Vas uputio na Vaš izvještaj. Vi ste, zapravo, napisali
20 izvještaj o čujnosti...

21 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] To je 4D607.

22 P: Neću ga stavljati odmah na grafoskop niti elektronsku sudnicu jer bih
23 Vam htio postaviti nekoliko pitanja s tim u vezi. Rekli ste da ste napisali
24 dokument, da ste napravili taj izvještaj o čujnosti te da ste to radili i
25 ranije, za vrijeme glavnoga ispitivanja. Sjećate se?

26

27

28

29

30

1 O: Da, sjećam se. Al' to su bile znači, kao što sam rekao, tad, to su
2 bile standardne stvari, znači, koje su se radile prije uspostave veze.

3 P: Dobro. Pretpostavljam da ste Vi ovakve izvještaje radili u vojnome
4 kontekstu, u vojnom okruženju.

5 O: Da, ali samo znači, u operativnom smislu. Znači, ne kao izvještaj.

6 P: Dobro. Jeste li Vi ikada radili izvještaj o čujnosti u znanstvenome
7 okruženju, dakle eksperimentalni ili neki drugačiji?

8 O: Ne eksperimentalno, ali znači, imao sam to u okviru, znači, vojne
9 akademije.

10 P: Pretpostavljam da Vi niste nikada napisali ili objavili bilo kakvu
11 znanstvenu studiju, knjigu ili članak iz područja radiomreža, elektromagnetike
12 ili radiouređaja. Da li je to točno?

13 O: Da, to je tačno.

14 P: Znači li to da Vi nikada niste radili ovakve izvještaje čujnosti u
15 okviru nekih sudskih postupaka ili pak drugih službenih pravosudnih postupaka?

16 O: Ne, nikad nisam. Ovo je moje prvo pojavljivanje na sudu.

17 P: Vi ste taj izvještaj, zapravo napisali zajedno s nekim drugim?

18 O: Da, sa mojim kolegom.

19 P: Da li Vi znate da li je taj Vaš kolega ikada izrađivao takve
20 izvještaje u smislu sudskih postupaka ili pak drugih pravnih postupaka?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To ne mogu da tvrdim. Nisam upoznat s tom činjenicom, ali mislim da
2 nije.

3 P: Jučer ste za vrijeme glavnoga ispitivanja kazali da treba unijeti
4 jedan ispravak u Vaš izvještaj i to konkretno u vezi s jednom... sa
5 koordinatama, čini mi se. Zapisano je, naime, u Vašem izvještaju 92,8.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja bih sad zamolio da se pokaže
7 izvještaj u elektronskoj sudnici. 4D607 molim. I to mislim da bi to trebalo biti
8 na prvoj stranici. Na oba jezika, na engleskome i na B/H/S-u.

9 P: Dobro. Gospodin Gosnell Vam je postavljao pitanja s tim u vezi, a
10 mislim da ste kazali da je došlo do tiskarske greške u vezi s točkom 2 koja se
11 nalazi u prvome odlomku gdje piše: "44 stupnja, 12 i zatim 92,8". Vi ste kazali
12 da je to tipfeler, da bi zapravo trebalo pisati 42,8. Je li točno?

13 O: Da.

14 P: Dobro. Dobro. Ista greška se pojavljuje i u prvome odlomku na trećoj
15 stranici. To je u odlomku 6 na 3. stranici. Dakle, sve se to odnosi na preciznu
16 lokaciju odnosno koordinate točke 2 odnosno mjesta 2 koje je zapravo skladište u
17 Kravici. Je li tako?

18 O: Da, to je tačno, nažalost. Kad je otkucana ova prva greška, onda smo
19 kopirali ove ostale i tako su nastale i ove ostale greške. Nažalost, to smo
20 kasnije tek uočili, pa sam onda morao da ispravim na ovakav način.

21 P: Dobro. I sad smo došli do sljedećega pitanja: kada ste Vi zapravo
22 postali svjesni te greške?

23 O: Postao sam svjestan te greške, znači, kad mi je bilo najavljeno da
24 ću... ovaj, možda morati doći ovde u Tribunal i onda sam išao, znači, da

25

26

27

28

29

30

1 pogledam izvještaj još, da vidim da li je... sve se slaže sa onim što smo radili
2 na terenu. I ovaj... kad sam znači, tražio direktne koordinate na karti,
3 topografskoj mapi, onda sam postao svjestan te greške.

4 P: A kada je to otprilike bilo? Prije tjedan dana? Prije par tjedana, da
5 li biste nam možda mogli malo konkretnije kazati?

6 O: Ne mogu tačno da tvrdim, ali mislim da je negdje desetak dana
7 otprilike.

8 P: A kad je to bilo, odnosno, kada ste Vi obavijestili Obranu, odnosno
9 advokate u vezi s ovom greškom?

10 O: Mislim da sam obavijestio Odbranu, znači, u toku prošle sednice, u
11 telefonskom razgovoru.

12 P: Dobro. Jeste li možda, nakon što ste... odnosno, dok ste pregledavali
13 svoj izvještaj, ustanovili da se u njemu nalaze i neke druge greške?

14 O: Da, ali ja trenutno nemam to ovde, a to je znači na skeniranoj karti
15 1:50.000 - skladište Kravica je bilo malo... ovaj... pomjereno, al' to
16 isključivo zato što je jako teško na skeniranim kartama, ovaj, pronaći
17 geografsku koordinatu. Ali mi smo, znači, koordinate unijeli u izvještaj, znači,
18 koje smo dobile direktno na terenu, na mjestu sa GPS Garmina koji mi inače
19 koristimo u Upravi kriminalističke policije. I to su upravo ove koordinate,
20 znači koje su... Na tim mapama je jako teško, ako mogu da pojasnim, sravniti
21 geografske koordinate zato što su mape uglavnom starije, iz 1980-tih godina i za
22 precizno određivanje koordinata moraju se odnijeti, znači... unijeti određene
23 parametre... da bi dobili. Međutim, mi smo se oslanjali isključivo na geografske
24 koordinate dobijene sa GPS-a. A na karti smo samo predstavili znači otprilike
25 gdje se ta mjesta trebaju /nerazgovjetno/. Zato što su to krugovi, znači, a na
26 mapi 1:50.000 opet... znači, kad stavite krug, to je... misli se na široko
27 područje.

28 P: Dobro. Hvala Vam. Naravno, Vi shvaćate kada se radi tehnički

29
30

1 izvještaj poput ovoga, treba biti objektivan i pažljiv te potpuno obaviti
2 analizu. Je li tako?

3 O: Da. To je tačno i mi smo pokušali da to uradimo i uglavnom smo se,
4 znači, bazirali ovaj... na tačnom, znači, utvrđivanju mjesta, ovaj... na kojem
5 rastojanju, znači, može se izvršiti komunikacija i zato smo to ovaj... radili
6 nas dvojica... znači, da tačno utvrdimo mjesto do koje se čuje.

7 P: Dobro. S tim u vezi Vi znate da je važno temeljito dokumentirati
8 proceduru kojom ste se vodili u pripremi izvještaja te u provođenju testova. Je
9 li tako?

10 O: Da, to je tačno. Ja sam naveo, znači, tačne koordinate gdje smo se
11 nalazili u tim momentima provjere veze. Opet ponavljam, to su, znači, geografske
12 koordinate uzete sa GPS Garmin.

13 P: Isto tako je važno, u jednom tehničkom izveštaju poput ovoga, navesti
14 kojom ste se metodologijom služili prilikom izvođenja testova o kojima
15 izvještavate. Je li tako?

16 O: Da. Metodologija je, znači, jedna od stvari koja ide u izvještaj. Ovo
17 je, znači, kratak izvještaj, sa nekim priložima, znači, čisto da se vidi ovaj...
18 konfiguracija zemljišta na kojem smo radili. Ali, opet ponavljam, gdje smo se mi
19 bazirali na jednostavnom... ovaj... provjeri radioveze, a to je, znači, sa
20 geografskih lokacija gdje smo bili prisutni nas dvojica, ja i moj kolega, gdje
21 smo fizički, znači, sa radiouređajima provjerili te veze na terenu. I pritom
22 unijeli, znači, koordinate gdje smo se tačno nalazili u tom momentu.

23 Mislim da... ovaj... neki veći uticaj vremenskih uslova, na tim
24 razdaljinama, ne bi ništa promijenilo rezultate ispitivanja.

25 P: Dobro. Hvala Vam. Bilo bi važno te informacije unijeti. Naime,
26
27
28
29
30

1 metodologiju kako ste izveli testove, u kakvim uvjetima ste ih napravili, kakvim
2 ste se uređajima služili, na koji ste se način njima služili. Dakle, sve bi to
3 trebalo napisati u izvještaju. Zar ne?

4 O: To je tačno, al' ovo je ostavljeno nama na slobodnu procjenu, znači,
5 kako da izvršimo testiranje. Naša slobodna procjena je bila da je ovo najbolji
6 način da se izvrši testiranje. I najjednostavniji način da se izvrši testiranje.

7 P: Dobro. Ali, naravno, Vi znate da ako nema takvih informacija, da je
8 onda teško razumjeti na koji način je napravljeno testiranje, teško je ponoviti
9 odnosno replicirati rezultate testiranja kao i rezultate procedura koje su se
10 koristile prilikom izvođenja testova, zar ne? Složit ćete se sa mnom?

11 O: Ja se slažem da je nemoguće replicirati, znači, znači tu vrstu testa.
12 Jedino što je moguće replicirati je geografske koordinate odnosno lokacije i da
13 se na isključivo istim, znači, lokacijama provjeri radioveza. I mislim da se to
14 ne može promijeniti pošto postoje tačne koordinate i sa istim /?istom/ vrstom
15 GPS-a, znači, mogu se tačno pronaći te koordinate gdje smo stajali u tom
16 momentu.

17 P: Dobro. Krenuo bih malo dalje pa ću se vratiti poslije na ovo. Vi ste
18 danas izjavili da postoji cijeli niz faktora, okolišnih faktora koji djeluju na
19 mogućnost uspostave radioveze od jedne točke do druge. Je li tako?

20 O: Da, naravno. To sam rekao, znači, to su opšti faktori koji utiču na
21 sve vrste radioveza.

22 P: Jedan od tih faktora su vremenske prilike, je li tako?

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. A vremenske prilike odnosno meteorološke prilike su relativno
2 fluidne i one se s vremena na vrijeme mijenjaju, zar ne?

3 O: Da, to je tačno. To je jedna od stvari na koje ne možemo utjecati.

4 P: Te promjene vremenskih prilika mogu svakako biti od utjecaja na to
5 možete li primati ili odašiljati, pretpostavljam - primati radiosignal u bilo
6 kojem trenutku. Tačno?

7 O: Da, to je tačno. Ali ja moram da naglasim da vremenski uslovi
8 isključivo igraju ulogu kad se ostvaruju veze na većim daljinama i naročito
9 imaju ulogu, znači, kad se ostvaruju veze primjenjujući uređaje koji koriste
10 kratkotalasno područje i na radiorelejne veze. Na obje vrste veza vremenski
11 uslovi imaju jako malo uticaja.

12 P: U svakom slučaju, važno je zabilježiti kakvi su vremenski uvjeti, zar
13 ne? Ako hoćemo biti precizni i ako hoćemo imati potpunu analizu, je li tako?

14 O: Ako hoćemo imati potpunu i stopostotnu analizu i ako hoćemo ići u
15 tačne detalje, morali bi, znači, dobiti, znači, uslove iz meteorološke stanice
16 neke koja je tu u blizini, pošto ja sam ne mogu da... ovaj... odredim kakvi su
17 vremenski uslovi, ja samo mogu da vidim kakvi su vremenski uslovi trenutno koje
18 ja vidim i zapažam u tom momentu i na tom mjestu gdje se ja nalazim. Sve ostale
19 uslove, znači, vlažnost vazduha, visina oblaka, temperatura, zahtijevaju
20 detaljnije mjerenje u tom momentu i na toj lokaciji. Pošto svi ovi ostali
21 faktori su različiti na različitim lokacijama.

22 P: Dakle, Vi kažete "ako hoćemo imati cjelu analizu, stopostotnu, 100%
23 tačnu analizu" - da li ima nečega lošega u tome, s Vaše točke gledišta?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nema ništa loše, samo... ovaj... to bi bilo znači, opterećenje
2 izvještaja pošto ja smatram da vremenski uslovi ne bi puno uticali... ovaj... na
3 izvještaj. Znači, na dobijene rezultate između mjerenih tačaka u tom momentu.
4 Znači, oni imaju uticaj, ali trenutno, znači, gledajući s te tačke gledišta,
5 znači, ne bi imali nekog velikog uticaja na mjerenje, znači, razdaljine. Ako ste
6 mislili na to.

7 P: Dobro. Pa jedan od načina da se ustanovi imaju li vremenski uvjeti
8 utjecaja na određenu vezu je da se test ponovi nekog određenoga dana, zar ne?
9 Zar ne bi to bio razuman način da se ustanovi da li vremenski uvjeti jesu faktor
10 prilikom dobivanja rezultata kojeg dobivate na testu?

11 O: Da, naravno. Može se uzeti neka referenca, neka referentna točka ili
12 bilo šta, probat, znači, tog dana sa svim parametrima koje bi dobili od neke
13 meteorološke stanice i onda kad se promjene uslovi, znači, vremenski, ispitati
14 ponovo komunikaciju, opet sa parametrima od neke meteorološke stanice i onda
15 uporediti, znači, više nezavisnih mjerenja i onda bi se došlo do tačnih
16 podataka...

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo jedan trenutak. Gospodine
18 Markoviću, prevoditeljima je... prevodioci su došli do nekih problema. Ja bih
19 Vas zamolio zapravo da ponovite odgovor i da govorite malo sporije.

20 SVJEDOK: Izvinjavam se ako malo brže pričam. Probat ću da usporim.

21 Znači, da ponovimo: to bi imalo znači uticaja, ali, morali bi znači,
22 uzeti kao neku referentnu tačku neki određeni dan, dobiti podatke od
23 meteorološke stanice o stanju atmosfere na određenim geografskim koordinatama

24

25

26

27

28

29

30

1 upotrebom istih frekvencija i istih radiouređaja izvršiti mjerenja nekoliko
2 puta, uporediti te izvještaje i onda bi dobili tačne podatke da li vremenski
3 uslovi, kao jedan od faktora, utiču na radioveze između datih koordinata i
4 koliki je taj faktor u procentima.

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

6 P: Dobro. Izvještaj kojega ste Vi sastavili nastoji ustanoviti čujnost
7 radiosignala s različitih mjesta, dakle lokacija duž ceste Konjević Polje -
8 Bratunac. Dakle, radi se o općenitome nastojanju sigurno ne samo jednome od 17.
9 septembra - mislim da je to datum kada ste Vi radili svoja ispitivanja. Dakle,
10 razlog zbog kojega ja pitam je sljedeći: da bi se naime ustanovili uvjeti kao
11 jedan opći pojam, bilo bi smisla ispitati kakve su to karakteristike u više
12 navrata, a ne samo jednoga dana u mjesecu septembru 2008. godine. Da li biste se
13 složili sa mnom?

14 O: Da, složio bih se s Vama. Ali ja sam već to rekao maloprije, da treba
15 izvršiti više mjerenja i nisam mislio istoga dana nego u različitim vremenskim
16 uslovima i različito doba dana. Pošto sam ja radio to znači, po mom izabranom
17 vremenskim uslovima /sic/ i mom, da kažem, izabranom vremenskom periodu,
18 rezultati su dobijeni ovakvi kakvi su dobijeni.

19 P: Dobro. Na osnovi vašega izvještaja... samo trenutak, vratit ću se
20 malo natrag - oprostite... Dakle, na temelju vašega izvještaja, izgleda da ste
21 Vi te dvije vrste testiranja napravili. Jedna se odnosi na kompjutersko
22 modeliranje odnosno program, a druga se više bavila terenskim testiranjem kako
23 ste nam Vi kazali, je li tako?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Kompjuterski program smo upotrijebili da Vam plastično prikažemo
2 znači, kako to izgleda na terenu. Ali znači, za detaljno i 100% utvrđivanje
3 mogućnosti radioveze, smo izvršili znači, direktno testiranje radioveza na datim
4 lokacijama.

5 P: Dobro. Ja bih Vam postavio nekoliko pitanja o analizi koju ste
6 napravili kompjuterskim programom. Program kojim se Vi služite je HerTZ Mapper,
7 je li tako - za ovu analizu?

8 O: Da, to je tačno.

9 P: HerTZ Mapper je komercijalni kompjuterski program kojega se dakle,
10 može kupiti, kojega rade ljudi koji rade na izradi radiomreža, inženjeri i tako
11 dalje. Je li tačno?

12 O: Da, imate znači, više vrsta kompjuterskih programa za izradu. Znači,
13 ovo je neki standardni program starije generacije koji mi koristimo i smo
14 upotrijebili ono znači, što smo trenutno imali tog momenta. Ja sam opet naveo da
15 u tom programu znači, koristimo digitalne mape koje nisu iste kao topografske
16 mape i da nemaju znači, sve nadmorske visine unešene u digitalne mape. I zato
17 smo iskoristili znači, taj program, kao što sam već rekao, samo da Vam plastično
18 prikažemo kako bi izgledala znači, čujnost radioveza u idealnim uslovima. A
19 stvarne rezultate smo dobili direktnim testiranjem radioveza na terenu.

20 P: Dobro. Prilično je poznato među ljudima koji se time bave da ti
21 komercijalni programi postoje, da ih se može kupiti, da su dakle na tržištu te
22 da ih se može iskoristiti u najmanju ruku da bi se teoretski ustanovila
23 mogućnost ostvarenja radioveze s jednog na drugo mjesto. Je li tačno?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Imate znači, više... više vrsta programa. Znači, neki programi su
2 znači, usko određeni za neke vrste radiouređaja. Ovo je opšti program i može
3 znači, da sve prikaže. Neki programi koriste tipa kao što su radiodifuzione
4 stanice da bi odredili najbolju lokaciju za prostiranje elektro-magnetnih talasa
5 na određenoj frekvenciji. Čisto teoretski znači, da se vidi otprilike koji...
6 koje područje može da pokrije i kad se rade pripreme znači, da se vidi otprilike
7 gdje može da se znači, testiraju radioveze ili domet nekih određenih uređaja.
8 Onda iskoristimo taj program da vidimo šta nas može otprilike unapred očekivat
9 da bi se mogli pripremit.

10 P: Dakle, program se može koristiti da se ustanovi, na primjer,
11 teoretska mogućnost ostvarenja veze između dvije stacionarne točke, je li tako?

12 O: Ne. To se znači...

13 P: Dobro.

14 O: ... ako mogu da nastavim... to se znači, upotrebljava se isključivo
15 znači, u ovom slučaju u kojem smo mi upotrijebili je za provjeru znači,
16 rasprostiranja elektromagnetnih talasa predajnika pri maksimalnoj snazi na
17 određenoj geografskoj koordinati.

18 P: Znači li to da program kojim ste se vi služili ne može ustanoviti
19 možete li uspostaviti vezu s jedne do druge točke? Dakle, da li to to znači? Da
20 se to ne može time ustanoviti?

21 O: To se ne može ustanoviti nego Vam samo daje znači, rasprostiranje
22 elektromagnetnih talasa u odnosu na geografsku lokaciju. S tim što morate znači,
23 uzeti u obzir da digitalne mape nisu potpuno iste kao topografske mape i kao što
24 sam naveo ne postoje sve nadmorske visine unešene u digitalne mape.

25 P: Možete li mi kazati kojom ste se verzijom ovoga programa koristili?

26 O: Nisam 100% siguran. Mislim da je HerTZ Mapper 2.0, ali ne mogu Vam to
27 sa sigurnošću tvrditi. To možemo provjeriti znači.

28 P: Da li Vi znate da program HerTZ Mapper ima mogućnost unošenja
29
30

1 milijardi raznih podataka kojima se može točno ili točnije ustanoviti
2 komunikacija s jedne do druge točke radiouređajima, prijenosnim radiouređajima?
3 Da li Vi znate da u današnje vrijeme taj program ima takve mogućnosti?

4 O: Da, naravno. Ja sam svjestan toga i taj program daje široke
5 mogućnosti. Ima znači, ogroman broj mogućnosti. Ja nisam specijalista, stručnjak
6 za taj program. Kao što sam naveo, taj program smo iskoristili da Vam plastično
7 prikažemo kako izgleda rasprostiranje elektromagnetnih talasa na terenu, a tačnu
8 proveru radioveze smo fizički izveli prisustvom na terenu na određenim
9 geografskim koordinatama i korištenjem tih radiouređaja. I to smo napisali u
10 izvještaju. A u pravu ste - HerTZ Mapper je program koji ima ogroman broj
11 mogućnosti da se navedu parametri i da se dobiju određeni rezultati u tom
12 programu.

13 P: U redu. Ne želim da to bude neka tajna razmjena između nas dvojice,
14 ali parametri u tom programu koji su na raspolaganju omogućavaju da se definiše
15 raspon ili domet zavisno od samog terena i vremenskih uslova i prepreka na
16 terenu i na osnovu toga se može programirati mogućnost transmisije bilo da se
17 ona odvija u seoskom području, u urbanom području, području šuma, u području
18 gdje postoji neka vodena površina. Možete da definišete o kakvom modelu je reč,
19 možete da definišete da li je reč o slobodnom prostoru, može se definisati da li
20 postoji taj Frenelov efekat, da tako kažemo; da li postoji troposferska
21 vodljivost. Dakle, može se definisati svaki od tih fenomena u ovom programu. To
22 je tačno, zar ne?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da, Vi ste potpuno u pravu. To je tačno. Ali ja Vam moram reći da...
2 ovaj... bez obzira: i kad unesete sve te podatke i to, Vi samo projekciju
3 dobijete, dobijete. A stvarno ono što se dešava na terenu morate testirati
4 znači, direktno na terenu. Ovo je samo projekcija da Vam da podatke šta ćete
5 očekivat na terenu. Vi ste potpuno u pravu u tome, ali ja Vam govorim opet, da
6 smo mi se bazirali na fizičkoj provjeri radioveze isključivo na tom. Ovo što smo
7 radili u HerTZ Mapper-u smo Vam samo plastično pokazali kako izgleda to na karti
8 na terenu.

9 P: Da biste nam dali grafički prikaz situacije na terenu, morali ste
10 unijeti određene informacije, a recimo, vrste informacija koju ste morali da
11 unesete je snaga predajnika. Da li ste unijeli takve informacije?

12 O: Da.

13 P: Šta ste unijeli? Jer mi nemamo to u vašem izvještaju.

14 O: Ja sam Vam rekao da smo znači, da su... ovaj... u idealnim uslovima
15 je znači, 5W maksimalna snaga uređaja.

16 P: To bi bila maksimalna snaga uređaja na određenoj frekvenciji, u
17 određenom opsegu frekvencija, je li tako?

18 O: Da. I da Vam pojasnim odma to znači, pošto vidim da nije jasno.
19 Unijeli smo podatke: geografske koordinate i snagu uređaja i nadmorsku visinu.

20 P: Jedan od uređaja koji ste proučavali je bila Motorola GP300, je li
21 tako?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. GP300.

2 P: Drugi uređaj koji ste pregledali je bila Motorala OP030, je li tako?

3 O: Da, to su frekvencije koje su... ovaj... to su podaci koje smo znači,
4 uzeli sa prednje ploče radiouređaja. Znači, ono što je proizvođač napisao.
5 Znači, nismo uzeli iz tehničkih specifikacija znači, nego sa prednje ploče
6 radiouređaja.

7 P: Da li ste pregledali tehničke specifikacije radiouređaja koji ste
8 testirali u pripremi svog izvještaja?

9 O: Da, samo neke... neke detalje. Ne sve detalje.

10 P: Kada je riječ o specifikaciji Motorole OP030, rekli ste da ste
11 utvrdili snagu predajnika, gledajući sam radiouređaj. Je li to tačno?

12 O: Da Vam pojasnim ovo, da bude znači, jednostavnije, lakše: od našeg
13 tehničkog dijela, znači, pošto imamo upravo veze, tražili smo da nam
14 programiraju te radiouređaje na određene frekvencije da bi izvršili potrebnu
15 provjeru veze. Konkretno za GP300 smo koristili kanal broj 1, a tražili smo
16 znači, da... ovaj... da nam oni znači, nasumično ovaj... programiraju kanale u
17 tom frekventnom opsegu. A u programu koji ste Vi pomenuli smo mi znači, ukucali
18 frekvencije. Bez obzira na to, probali smo znači, na više kanala da uspostavimo
19 vezu i rezultati su bili potpuno isti. Kolika je bila maksimalna izlazna snaga u
20 tom momentu, ja Vam ne mogu reći pošto više uticaja ima na to -

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 - od stanja baterije, stanja antene, izgleda te frekvencije. Mi smo nastojali da
2 baterije budu 100% napunjene i probali smo da simuliramo znači, da su to neki
3 najbolji uslovi. Rezultate koje smo dobili i uređaje koje smo koristili imate u
4 našem izvještaju. Sve ostale druge tehničke specifikacije nismo znači, priložili
5 pošto smo probali znači, radiovezu na više kanala tako da je određena
6 frekvencija, bilo koja koju smo znači, koristili, na toj udaljenosti je uglavnom
7 znači, u onom što smo mi testirali je davala iste, potpuno iste rezultate.

8 P: U redu. U Vašem izvještaju, na stranici 2 Vašeg izvještaja, Vi kažete
9 - ja ću to pročitati - kažete: "Ovi uređaji imaju maksimalnu izlaznu snagu od
10 5W, zavisno od terena i stvarnih uslova i to taktičkih i manevarskih uslova." Da
11 li vidite to u Vašem izvještaju?

12 O: Da, vidim.

13 P: Kada je riječ o dometu tih uređaja, od 2 do 5 kilometara, da li ste
14 Vi to dobili od proizvođača, specifikacije koje je naveo proizvođač za taj
15 radiouređaj ili ste to dobili od nekog drugog izvora?

16 O: Ne, nisam ovaj... dobio specifikac... specifikaciju od proizvođača.
17 Ovo su znači, stvari koje smo znači, radili tokom mog školovanja na vojnoj
18 akademiji gdje su svi /?sve/ ručni radiostanice ovog tipa nezavisnost...
19 nezavisno od proizvođača date pretpostavke da na taktičko-manevarskom terenu

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 možete očekivat uspostavu veze na 2 do 5 kilometara. Nismo se oslanjali na
2 tehničke specifikacije zbog svih faktora koje smo naveli u mom izlaganju.

3 P: U redu. Takođe, na stranici 2 Vašeg izvještaja, kao što je moj
4 kolega, gospodin Gosnell u ispitivanju juče rekao da nije bilo nikakve aktivne
5 međustanice pojačivača koji bi povećao domet radiokomunikacije.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell, izvolite.

7 G. GOSNELL: [simultani prevod] Izvinjavam se, gospodine predsjedavajući.
8 U transkriptu piše i mislim da je tako rečeno i u prevodu, nismo uzeli u obzir
9 tehničke specifikacije, a mislim da je svjedok rekao "mi nismo se oslanjali na
10 tehničke specifikacije".

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Da li to potvrđujete, gospodine
12 Marković? To je u transkriptu, u redovima od 17 do 19 na stranici 45.

13 SVJEDOK: Da. Mi se nismo oslanjali znači, na tehničke specifikacije.

14 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U redu. Onda bih možda trebao
15 preformulisati svoje pitanje.

16 P: Da li ste pregledali tehničke specifikacije uređaja koje ste
17 testirali u odnosu na domet koji ste pomenuli na stranici 2 Vašeg izvještaja i
18 ako jeste, šta su Vam govorele te tehničke specifikacije?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja tehničke specifikacije tih uređaja nemam, ali znači, na osnovu
2 našeg zahtjeva od naše Uprave veza tražili smo uređaje koji rade na tim
3 frekvencijama i sa tom snagom. Zato se nismo oslanjali na tehničke
4 specifikacije.

5 P: Gospodine, dakle, danas, ovdje, Vi ne možete da kažete Pretresnom
6 vijeću koje su bile tehničke specifikacije Motorola GP300 ili OP030 u odnosu na
7 njihov domet, tehničke specifikacije koje navodi proizvođač. Da li je to ono što
8 nam danas kažete?

9 O: Pa znate ja ne mogu da pamtim sve tehničke specifikacije napamet.
10 Ipak, kad dobijete tehničku specifikaciju nekog radiouređaja, to su ogromne
11 dokumentacije, znate... Vi dobijete sve znači, sve pojedinosti znači, uređaja.
12 Ja stvarno ne mogu da zapamtim toliki broj podataka, a sve te tehničke
13 dokumentacije su dostupne.

14 Ja Vam samo govorim, ono što sam ja uradio na izvještaju, da sam gledao
15 znači, da sam... ja bi Vam napisao tehničke dokumentacije. Ja Vam samo
16 govorim... da smo testirali uređaje na zadatim određenim frekvencijama i da smo
17 dobili te rezultate.

18 To što Vi tražite bi zahtijevalo provjeru veze na čitavom spektru
19 frekvencije, od početne do zadnje - u određenom spektru. Znači, čak da uzmemo
20 znači, i preticanje nekoliko megaherca više i nekoliko megaherca niže. I onda bi
21 morali na svakoj frekvenciji da bi bili 100% tačni. Takve vrste testova su skoro
22 pa nemoguće jer ako ćemo raditi po tehničkim specifikacijama, onda bi morali
23 znači, svaku frekvenciju uzeti u obzir. Jer, kako promijenite frekvenciju i
24 stanje baterije u tom momentu, promijeni Vam se i snaga uređaja. Ja Vam mogu
25 reći da određeni radiouređaji na kojima sam ja radio i kojima sam znao tehničke
26 specifikacije, da u tehničkim specifikacijama... piše, primjer, da radi 100
27 Watti - to su tehničke specifikacije, a radioničko uputstvo koje dolazi uz te

28
29
30

1 uređaje, za održavanje istih uređaja, nam kaže da pri određenim frekvencijama,
2 upotrebom određenih antena, dobijete snagu od 160 Watti.

3 Ono što Vam mogu reći, iz mog iskustva da se proizvođač uvijek ograa...
4 uvijek sebe ograniči sa nekim po njemu određenim uslovima. Možda je uzeo neko
5 preticanje pa je dodao malo više znači, nekih parametara ili ogradio se, pa uzeo
6 nekih manjih parametara. Imate hiljadu faktora na samom radiouređaju koji bi
7 mogli to uraditi. Ja Vam opet ponavljam da smo radili na par kanala i da smo
8 uvijek dobili iste rezultate, da na toj određenoj geografskoj tački nije bila
9 moguća komunikacija.

10 P: Gospodine Marković...

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Gosnell.

12 G. GOSNELL: [simultani prevod] Stvarno se izvinjavam svom kolegi što ga
13 prekidam, ali obaviješten sam da ima nekoliko grešaka ili u prevodu ili u
14 zapisniku u prvoj polovini odgovora. Posebno u redu 8 i 9... ili 9. Svedok je
15 rekao "gotovo nemoguće". Dakle, rekao je "gotovo" prije "nemoguće" i očigledno
16 je to vrlo važno. Želim da to sada uđe u zapisnik.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Red koji ja imam je red 11 u kojem se
18 javlja riječ "nemoguće". Ne znam da li mislite na taj red. Na Vašem transkriptu,
19 koji je to red, gospodine Gosnell?

20 G. GOSNELL: [simultani prevod] Na ekranu preda mnom se čini da je riječ
21 o redu 9.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Počinje riječima "Tako nešto je
23 svakako... takav rezultat je svakako nemoguć". Da li o tome govorimo?

24

25

26

27

28

29

30

1 G. GOSNELL: [simultani prevod] Mislim da je tako. Moram da priznam da mi
2 je to upravo nestalo sa ekrana.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa treba da zamrznete ekran kako bismo
4 to mogli da uradimo, ali siguran sam da će oni naći pravo mjesto. Hvala Vam.

5 Gospodine Vanderpuye.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala gospodine predsjedavajući.

7 P: Gospodine Marković, uz svo poštovanje, Vi ste pripremili ovaj
8 izvještaj u odnosu na dva vrlo konkretna radiouređaja, prenosna radiouređaja. Tu
9 nije bila riječ o bilo kojem prenosnom radiouređaju; Vi ste tačno naveli o kojim
10 modelima je riječ. Dakle, Vi ste pripremili taj izvještaj imajući na umu šta je
11 bitno za Pretresno vijeće u ovom suđenju; dakle, Vi ste pripremili taj izvještaj
12 govoreći o tome da li je moguća komunikacija sa određenim radiouređajem u
13 području, recimo, Konjević-Polje - Bratunac sa... dakle, sa vrlo konkretnim
14 lokacijama i vrlo konkretnim radiouređajem i, uz puno poštovanje, Vi dolazite
15 danas na suđenje nakon što ste pripremili Vaš izvještaj, pročitali ga,
16 pripremili se za svjedočenje i kažete da ne možete tačno da se sjetite
17 specifikacija koje se odnose na radiouređaje koje ste ekskluzivno koristili za
18 pripremu Vašeg izvještaja. Recite nam, gospodine Marković, zašto niste bilježili
19 podatke na terenu ili zašto niste nabavili kopiju specifikacija proizvođača u
20 odnosu na konkretne radiouređaje?

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell?

22 G. GOSNELL: [simultani prevod] Ulažem prigovor na ovu napomenu koja je
23
24
25
26
27
28
29
30

1 iznesena prije pitanja. To se ne odnosi na pitanje, to je komentar na svedočenje
2 svedoka i nije primjereno.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, da li želite to
4 komentarisati?

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne, gospodine predsjedavajući.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

7 [Sudije vijećaju]

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi nismo time tako uznemireni kao Vi,
9 gospodine Gosnell jer ovo je ipak unakrsno ispitivanje. Dajte da nastavimo.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

11 P: Možete li odgovoriti na pitanje.

12 O: Molim Vas, možete li ponoviti? Ja sam više puta naveo... ovaj... već
13 da ja ništa ne govorim, znači, sa 100%... Rekao sam na početku mog izlaganja da
14 sve vrste provjere radiokomunikacije zavise od više faktora. I nikad ne možemo
15 biti 100% sigurni znači, u rezultate. Ja Vam opet napominjem da sve vrste
16 provjere radioveza, naročito na nekim manjim razdaljinama, može da utiče i par
17 centimetara, i par metara, znate... Moja iskustva su takva da... ovaj...
18 određene radioveze nisu bile ostvarive. Ali kad se pomjerite nekoliko metara
19 lijevo ili desno, onda su bile, ovaj, ostvarive u nekom pogledu. Ja Vam samo
20 govorim ono što smo radili na terenu. Mi smo napravili veoma, veoma jednostavan
21 izvještaj u cilju znači, da Vam na jednostavan način samo pokažemo šta smo
22 radili i da smo na tim, isključivo tim geografskim koordinatama izvršili tu
23 provjeru radioveze.

24

25

26

27

28

29

30

1 A - ja se izvinjavam, moram da dodam još... ovaj... - mi nismo ulazili
2 znači, u detaljne tehničke specifikacije na šta Vi insistirate zato što smo
3 smatrali da to nije potrebno. I mislim da, ovaj, da svi faktori koje smo Vam
4 naveli ovde utiču na stanje tog radiouređaja, a na kraju krajeva, na tim
5 razdaljinama, sa tim vrstama radiouređaja, bilo to Motorola GP300 ili neki drugi
6 radiouređaj, ne bi puno promijenilo. Promijenilo bi samo kad bi koristio se
7 uređaj velike snage. U tom momentu, zbog prostiranja radio elektro-magnetnih
8 talasa po površinskoj komponenti vjerovatno ili možda bi došlo do nekih drugih
9 rezultata. Rezultate koje smo mi Vama ovde predočili su ti rezultati koje smo
10 napisali u izveštaju.

11 P: Shvatam, gospodine Marković. Shvatam.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Marković, molim Vas, ponovo,
13 usporite malo zbog prevodilaca.

14 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Moje pitanje je bilo...

15 O: Izvinjavam se, ima dosta podataka, pa nekad malo ubrzam. Pokušaću da
16 se... da usporim.

17 P: Moje pitanje je, gospodine Marković, je da li ste vodili zabilješke
18 na terenu kada ste testirali te uređaje na terenu? Možete li nam reći "da" ili
19 "ne"? Jeste li ili niste?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Vodili smo samo znači, zabilješke na uređajima, gdje smo se nalazili
2 znači, u toku provjere radioveza.

3 P: Kažete, a i ranije ste pomenuli da ako se pomjeri metar ulijevo ili
4 metar udesno, onda može da dođe do promjene u radiokomunikaciji. Da li ste Vi to
5 zabilježili u vašim zabilješkama na terenu jer to nije u izvještaju?

6 O: Ja sam već izložio ranije da provjera veze na lokaciji tačka 6 pri
7 provjeri radioveze komunikacija nije bila moguća dok smo bili u vozilu. Pri
8 izlasku iz vozila -a morate se složiti sa mnom da je to ipak nekoliko metara -
9 komunikacija je uspostavljena sa odnosom 2/1.

10 P: Želim da znam da li ste to bilježili u Vašim zabilješkama koje ste
11 vodili na terenu. Možete li odgovoriti na to sa "da" ili "ne"?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell.

13 G. GOSNELL: [simultani prevod] Ponovo se izvinjavam što prekidam.
14 Rezultat, dakle, odnos nije tačno zabilježen u transkriptu. Riječ je o odnosu
15 2/1 u redu 20.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, znači u redu 20, kraj prethodnog
17 odgovora svjedoka, treba da piše "odnos je bio 2/1". To treba da imamo u
18 transkriptu, a sada piše da je odnos bio 1. U redu. Hvala.

19 Izvolite nastavite.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine Marković, možete li
21 odgovoriti sa "da" ili "ne"? Da li ste bilježili te rezultate u Vašim
22 zabilješkama koje ste vodili na terenu?

23 O: Zabilježio sam dosta tih informacija i podataka i mislim da sam u
24
25
26
27
28
29
30

1 izvještaju napisao da je provjera veze izvršena u autu i van auta. A da bi to
2 napisao, verovatno sam i napisao u tim bilješkama dok sam radio. Inače ne bi
3 drukčije napisao to ovde. Upravo zato što su testirani unutar vozila i van
4 vozila.

5 P: Pretpostavljam da niste mogli biti u isto vrijeme i na mjestu
6 odašiljanja talasa i na mjestu primanja talasa. Je li tako?

7 O: Pa, naravno. To je fizički nemoguće. Kao što sam rekao na početku, to
8 sam radio sa mojim kolegom koji je bio na poziciji Tačka 1 i Tačka 2, a ja sam
9 bio na poziciji Tačka 6.

10 P: A da li se Vaš kolega pomjerao metar lijevo i metar desno kada je bio
11 na pozicijama 1 i 2 i da li je to zabilježeno u tim zabilješkama koje su vođene
12 na terenu? To je ono što želim da znam.

13 O: To su njegove zabilješke. Ja ne znam da li se on pomjerao metar ili
14 dva. Pretpostavljam da se pomjerao metar ili dva zato što su to standardne
15 stvari kada se radi provjera veze. Pomjeriti se par metar lijevo ili desno da bi
16 probali to. Šta je on... šta je on radio - ja ne mogu da budem siguran zato što
17 sam bio četiri kilometra udaljen od njega.

18 P: U redu. Vi niste pregledali njegove zabilješke na terenu prije nego
19 što ste napravili Vaš izvještaj zajedno? Da li nam to kažete?

20 O: Nisam gledao znači, sve detalje njegovih zabilježaka; naravno, on je
21 vodio zabilješke na lokaciji pošto je i on isto imao uređaj GPS kod sebe da bi
22 mogao znači da očita svoje lokacije. Ali opet Vam ponavljam, da to su standardne
23 stvari koje se rade da bi se uspostavila radioveza: probate, znači, promijeniti
24 lokaciju da bi mogli uspostaviti radiovezu. Moj se kolega znači, nalazio na

25

26

27

28

29

30

1 geografskoj lokaciji koja se nalazi ovdje i vjerovatno se pomjerao - ne mogu da
2 tvrdim to sa 100% tvrdnje.

3 P: U redu. Da pređemo na jedno drugo područje. Ako bih mogao da Vam
4 skrenem pažnju na Aneks 8 i 9 u Vašem izvještaju.

5 To su stranice 14 i 15 na oba jezika. Želio bih da uporedimo ta dva
6 priloga, a to bi značilo da pozovemo 14, stranicu 14 u jednoj jezičkoj verziji i
7 stranicu 15 u drugoj jezičkoj verziji.

8 Hvala. Molim da malo približimo da bi ovaj dio koji je obilježen bojom
9 bio izrazit. Hvala lijepo.

10 Juče, tokom glavnog ispitivanja, postavljana su Vam pitanja o ova dva
11 konkretna dijagrama i Vi ste rekli, odnosno, objasnili ste ovu shemu u bojama i
12 rekli ste da su područja u plavom područja gdje je teoretski bilo moguće
13 uspostaviti komunikaciju.

14 Za moje kolege, to je stranica 62 jučerašnjeg transkripta. Ne znam sada
15 da li to odgovara paginaciji danas. Red od 20 do red 3 na stranici 63. Vi ste
16 rekli da su plava područja bila područja gdje je bilo teoretski moguće
17 uspostaviti komunikaciju i gdje je komuni... bez obzira koliko je komunikacija
18 bila loša ili izuzetno loša, a rekli ste da su siva područja područja u kojima
19 je bilo apsolutno nemoguće uspostaviti bilo kakvu vrstu komunikacije sa
20 radiouređajima koji su vam bili na raspolaganju. Da li se sjećate tog iskaza?

21 O: Da, sjećam se toga iskaza. I to je tačno. Ali ovo je samo teoretska
22 pretpostavka što ne mora da znači na terenu.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dobro. Samo sam htio provjeriti da li se Vi toga sjećate. No, ako
2 pogledate ova dva prikaza, ako pogledate dijagram na lijevoj strani - to je
3 prilog 9 u Vašem izvještaju - vidite sivo, siva područja koja se nalaze u
4 blizini broja 20. Vidite li ta siva područja?

5 O: Da, vidim siva područja.

6 P: Dobro. I vidite ih i na drugim mjestima po cijeloj toj karti. No,
7 konkretno, ako pogledate onaj dio koji je najbliži broju 12 u Aneksu, odnosno u
8 Prilogu 9 - ako pogledate kako izgleda plavo područje u blizini broja 12 u
9 Prilogu 8, vidjet ćete da su oni praktički identični. Drugim riječima, ta siva
10 područja se nalaze u Prilogu 9 i to su ista ta plava područja koja se nalaze u
11 Prilogu 8. Je li tako? I to doslovno za svaki piksl..

12 O: Pretpostavljam da je to tako, ali ja tu nisam imao nikakav uticaj.
13 Znači, na osnovu tog programa gdje smo mi unijeli parametre i to smo dobili. Ali
14 opet Vam kažem da su ovo znači, teoretski prikazi i samo znači da vam plastično
15 prikažemo znači, to područje ovdje. Mi smo se, kao što sam prethodno rekao,
16 bazirali isključivo na provjeri fizičkoj, fizičkoj provjeri radioveze. Na ovo ja
17 nemam utjecaja nikakvog i ovaj... unošenje znači, parametara u program znači, je
18 radio moj kolega. Ja sam, naravno, bio sa njim tu al' znači on je vršio sav unos
19 parametara u program i smatrali smo to samo da prikažemo znači, kao jedan od dio
20 /sic/ ovaj... stvari koje smo radili znači, čisto znači, plastično da se pokaže
21 znači, raspodjela - kako je to znači, program proračunao, proračunao i prikazao
22 na digitalnoj mapi, ovaj... ja stvarno nemam uticaja na to.

23 P: Dobro. Ono što ja zapravo kažem odnosno što Vas pitam je sljedeće:
24 nije li točno da su siva područja koja se vide u Prilogu 9 jednostavno ono što
25 prikazuje kolika je udaljenost između... odnosno, koja je razlika između dvaju
26 uređaja, a ne ono što ste Vi kazali jučer - da pokazuju područja gdje je
27 nemoguće ostvariti vezu uređajem kojega ste imali. Nije li upravo... zapravo,

28
29
30

1 ono što se vidi u Prilogu 9 preklapanje Aneksa 8 odnosno, Priloga 8?

2 O: Ja Vam to ne mogu tačno s tvrdnošću /sic/ ovaj... govorit. Ja Vam
3 samo govorim da su različiti podaci unijeti. Znači, na istim geografskim
4 lokacijama, a šta je znači, program kao program prikazao, to smo mi znači, ovdje
5 prikazali. Znači, ja ne mogu uticati na to. Znači, samo smo koristili iste
6 parametre sa različitim frekvencijama.

7 P: Dobro. Znači li to da Vi kažete da niste sigurni što prikazuju ta
8 siva područja?

9 O: Ne. Znači u... znači, kad smo koristili to, tamo je dato objašnjenje
10 da su siva područja, područja gdje nije ostvariva komunikacija, ali znači,
11 ovaj... da bi bili to sigurni, ovaj... mora se pristupiti znači, direktno na
12 terenu na toj tački da se provjeri fizička provjera komunikacije na toj
13 frekvenciji. Bez obzira što je tu sivo znači, ovaj... ili čak i ako je plava
14 boja ne znači znači, 100% znači, da nije ostvariva ili da je ostvariva
15 komunikacija. Ovo je znači, samo kompjuterski model na kojem je prikazano znači,
16 kako izgleda zemljište i kako otprilike izgleda rasprostriranje elektro-
17 magnetnih talasa, a opet, ponavljam, mi smo se fokusirali isključivo znači na
18 fizičkoj provjeri veze.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell?

20 G. GOSNELL: [simultani prevod] Opet se ispričavam zato što prekidam, ali
21 mislim da imamo problem s prijevodom. Ja ne bih htio govoriti tačno o čemu se
22 radi i kazat ću to ovako tako da neće biti štete ni po koga: mislim da je došlo
23 do izokretanja pridjeva u vezi s prve dvije imenice koje su spomenute u drugoj
24 rečenici u 10. i 11. retku.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li biste mogli biti malo
26 konkretniji?

27 Dajte najprije da vidimo o kojim se recima radi.

28 G. GOSNELL: [simultani prevod] Oprostite, gospodine predsjedavajući.

29
30

1 12. i 13.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Tu počinje... Kod mene "ne mogu
3 odgovoriti sa sigurnošću"...

4 G. GOSNELL: [simultani prevod] (...) sljedeća rečenica i mislim, odnosno
5 učinilo mi se da su pridjevi koji su tamo upotrebljeni zapravo zamijenili svoja
6 mjesta u odnosu na prve dvije imenice. Dakle, zapravo ne bih htio konkretno
7 glasno kazati ono što zapravo govorim, odnosno na što mislim.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U uobičajenim okolnostima, ja bih to
9 pročitao svjedoku pa da mu se prevede pa bih onda tražio komentar svjedoka. Ali,
10 htio bih biti siguran da se ne ponavljamo, odnosno da se sve to ne ponovi kada
11 se stvar ponovo prevede.

12 Gospodine Markoviću, prije minute ili dvije Vama je postavljeno sljedeće
13 pitanje: "nije li jednostavno činjenica da je Aneks 9 preklapanje Aneksa 8
14 odnosno, Priloga 8". Vaš odgovor prema tome kako je izašao u zapisniku bio je
15 sljedeći: "Ne mogu odgovoriti sa sigurnošću. Mogu samo kazati da su isti podaci
16 unešeni na različitim geografskim lokacijama. A što je program od toga
17 napravio... je prikazao - vidi se ovdje - ja na to nemam utjecaja. Mi se samo
18 služimo istim parametrima s različitim frekvencijama."

19 Pretpostavljam da Vam je ovo sada prevedeno pa mi recite da li to
20 odgovara onome što ste Vi maloprije kazali na svom jeziku. Ili biste željeli još
21 više to nam objasniti.

22 SVJEDOK: Ja sam to rekao samo nije tačno "na različitim geografskim
23 koordinatama" nego "na istim geografskim koordinatama".

24

25

26

27

28

29

30

1 U ovom slučaju za tačku 2.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jeste li na to mislili gospodine
3 Gosnell? Bojim se da je bilo nešto drugo. Mislim da možete sasvim otvoreno
4 kazati.

5 G. GOSNELL: [simultani prevod] Iz konteksta priloga, vjerujem da će se
6 kolega složiti da... jasno je da ne mogu biti isti podaci na istim geografskim
7 lokacijama. To jednostavno nije tačno i mislim da ako razumijemo kontekst,
8 sasvim je jasno da su pridjevi zamijenili mjesta. Oprostite što sam toliko
9 otvoren s tim u vezi pred svjedokom, ali...

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ma ne, u redu je. Na kraju krajeva, mi
11 svi mi hoćemo da nam sve bude jasno.

12 Gospodine Vanderpuye?

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući
14 sudac i hvala Vama gospodine Gosnell.

15 P: Gospodine Markoviću, morat ću malo pokušati ubrzati jer vidim da mi
16 je vrijeme praktički isteklo. Ja ću zamoliti suce za još malo strpljenja. No
17 dobro...

18 Još jedna stvar koja se nalazi u Vašem izvještaju je profil zemljišta.
19 Vi ste već ranije kazali da je teren odnosno konfiguracija terena može djelovati
20 na radiovezu odnosno na mogućnost primanja radiosignala. Je li tako? Da ili ne?

21 O: Da, to je tačno.

22 P: Dobro. Jedan od profila zemljišta kojega ste Vi napravili nalazi se u
23 Prilogu 5.

24 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja bih zamolio da nam se prikaže
25 Prilog 1 u elektronskoj sudnici.

26

27

28

29

30

1 To je na 7. stranici. Pogledajmo, molim Vas, lijevu stranicu ekrana; bit
2 će nam lakše vidjeti tu stranu ekrana.

3 P: Ovo je dakle, u Vašem izvještaju, profil zemljišta na cesti, na
4 putnome pravcu "Sandići-Kravica skladište". Piše "početna točka je u Sandićima"
5 kako tu kaže, a završna odnosno krajnja točka je udaljena kilometar i 200 metara
6 od referentne točke. Pretpostavljam da je to s lijeve na desnu stranu. Je li
7 tako?

8 O: Da, da. To je s lijeve na desnu stranu.

9 P: Grafički prikaz ukazuje na određene podatke u vezi s profilom
10 zemljišta. I zbog toga ima ove redovne odnosno, vrlo oštro odrezane prave kutove
11 za razliku od konture koja bi išla blaže, zar ne?

12 O: Da, nažalost, ovaj... naš program koji mi koristimo je ograničen,
13 znači ne može da daje konture koje su manje od 2 kilometra. I onda nam je jako
14 teško ovaj... bilo... ovaj... morali smo zahvatit malo veće područje, a ovaj...
15 ovo smo željeli samo da Vam plastično opet prikažemo kako izgledaju konture
16 zemljišta mada je ovo znači, dvodimenzionalno pa je teško znači, vidjeti ovdje
17 sad tačno kako se... kako zemljište... Ali možete na osnovu ovih znači, oštarih
18 tačaka da pretpostavite kako izgleda zemljište. Naravno, ova kontura ne prati
19 znači, putni pravac nego optičku liniju.

20 P: Hvala. Ovo prikazuje da od polazne točke koja se nalazi u Sandićima
21 se zemljište podiže, je li tako? Diže se dakle sa 200 na 290 otprilike metara i
22 onda se diže po udaljenosti od otprilike 500 metara nekih 50 otprilike metara.
23 To je, dakle, prvi podatak. Je li tačno?

24 O: Da, to je tačno. Ali, moram Vam opet naglasiti znači, da su to
25 korištene digitalne mape koje nisu topografske mape i nisu imali sve detalja

26

27

28

29

30

1 /?detalje/ nego smo znači, ono što po defaultu je bilo na mapi i to smo dobili.
2 I tako smo prikazali kako smo dobili znači, na kompjuterskom programu.

3 P: To mi je jasno. Samo bih htio biti siguran da ja ovaj prikaz točno
4 interpretiram, da ga dobro tumačim i zapravo, dakle, to je podizanje tla po
5 nekoj udaljenosti u pravcu Kravice od Sandića. Je li tako?

6 O: Samo momenat, molim Vas. Da, polazna tačka je 282 metra.

7 P: A ona se, dakle, s te točke podiže i dolazi skoro do 400 metara. To
8 se jednostavno vidi u Vašem dijagramu, je li tako?

9 O: Da, tako je kompjuterski program ovaj... pokazao, ali i kad pogledate
10 znači, na licu mjesta kad dođete tamo, okolna brda su... izuzetno, izuzetno
11 dominiraju u odnosu na tačku gdje smo se mi nalazili.

12 P: Dobro.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sad bih zamolio 65ter, dokument 2986
14 da se pokaže u elektronskoj sudnici i to konkretno 49. stranica toga dokumenta.
15 Molim Vas, povećajte mi desnu sliku tako da bude na cijelom monitoru zajedno sa
16 svime što je na njoj napisano - što će biti još lakše. Hvala Vam.

17 P: Ova fotografija predstavlja zapravo snimku na kojoj se vidi livada u
18 Sandićima i skladište u Kravici. I jedno i drugo mjesto je obilježeno
19 strelicama. Od te točke, dakle, vidite strelicu koja se spušta prema... prema
20 livadi u Sandićima i prema skladištu u Kravici. Možete li Vi ovaj nagib
21 identificirati kako je prikazan u Vašoj analizi profila zemljišta u Prilogu 1?

22 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Možda biste još mogli uvećati desni
23 ugao, desni kut slike.

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Mogu da primijetim znači, da je ovo znači, mjesto livada
2 Sandići i da je... znači, da je to ta lokacija i da profil zemljišta znači, u
3 odnosu na padanje izohipse sa najvećeg, znači, najbližeg ovoga ovdje uzvišenja
4 je... pada znači prema Sandićima i takođe opada znači prema skladištu Kravica.
5 Ovo što je ovdje na dijagramu je dvodimenzionalna i ne unosi sve tačke padajućih
6 izohipsa sa najviše trigonometrijske tačke u tom regionu gdje se može vidjeti
7 to, na primjer, na topografskoj karti. Zato je i moguća komunikacija između ove
8 dvije tačke. I mi smo to naveli u izvještaju da je to znači 5/5 ili 100%.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

10 P: Dobro. Možete li identificirati nagib koji se pojavljuje u Vašem
11 prilogu? Možda biste to mogli napraviti olovkom, pa ga obilježiti?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođu poslužiteljice? Da. Htio bih
13 ispraviti zapisnik. Rekao sam "gospođu poslužiteljice". Trebao sam kazati...

14 G. GOSNELL: [simultani prevod] Ne to, ne to, gospodine predsjedavajući.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja se ispričavam poslužitelju.

16 G. GOSNELL: [simultani prevod] A ja mislim da bi ovo... da bih mogao
17 iznijeti ovaj prigovor, svjedok će morati izići iz sudnice.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, naravno. Zato što razumije engleski
19 kako smo saznali jučer.

20 Gospodine Markoviću, morat ćete izaći iz sudnice na par minuta. Pozvat
21 ćemo Vas uskoro.

22 [Svjedok se povlači]

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Gosnell.

24 G. GOSNELL: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ja mislim da
25
26
27
28
29
30

1 bi bilo, kako bismo bili pravični prema svjedoku, bilo bi bolje predočiti
2 topografsku kartu. Ja vidim samo iz ugla ove fotografije da je ona zapravo takva
3 da može dovesti do zbrke i da lako može navesti na grešku. Ove strelice mogu
4 krivo navesti svjedoka prilikom crtanja linije s jedne na drugu stranu. Osim
5 toga, postoji razlika između dvodimenzionalnog i trodimenzionalnog prikaza. Ja
6 mislim da kod ovakvog obilježavanja bi svjedok vrlo lako mogao napraviti grešku,
7 a ja mislim da to ne bi na adekvatan način odražavalo ono što je prikazano u
8 Prilogu 1. Dakle, svjedoku bi zbog toga trebalo pokazati topografsku kartu i
9 onda bismo to mogli učiniti točnije i objasniti na takav način da bude od
10 koristi i sucima. Ovo je samo navođenje svjedoka na zbrku i mislim da to nije
11 fer.

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja mogu kratko odgovoriti. Naime,
13 ustanovljeno je, na osnovi onoga... dakle, zna se da se svjedok vozio tom
14 cestom. On je zapravo bio na određenoj lokaciji koja se vidi na ovoj slici, na
15 ovoj karti. On ne samo da je osobno upoznat s tim područjem zato što je tamo
16 bio, nego je on također i sačinio ovaj dokument. A dokument identificira
17 određeno mjesto na terenu kuda se on provezao. I mislim da bi on mogao odrediti
18 gdje se to nalazi bez ikakve zbrke.

19 Isto tako, on, osim toga, ako je zbunjen, može kazati da je to tako. A
20 osim toga, on se bavio tim radiovezama već dugo vremena i on nam je govorio o
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tome što vidi na fotografiji i na ovome što je napravio, kao i na topografskoj
2 karti. Dakle, mislim da nema nikakve zbrke. Ja zapravo ulažem prigovor na ovaj
3 prekid.

4 G. GOSNELL: [simultani prevod] A ja ulažem prigovor na ovaj prigovor. Ja
5 mislim da je prigovor sasvim pravičan.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas, pređite na srž stvari.

7 G. GOSNELL: [simultani prevod] Hoću, časni Sude. Ja sam bio tamo također
8 i ja bih vrlo lako mogao pogriješiti na osnovi kuta i ove fotografije. Ovu
9 fotografiju nikada ranije nije vidio. Ovo daje određenu perspektivu, a ja
10 smatram da bi ona mogla biti navođenje svjedoka na krivi trag. Da je on ovu
11 fotografiju vidio ranije ili pak da imamo podatke da je vidio fotografije
12 snimljene iz bilo kojega kuta koje bi mu pomogle pri upoznavanju s terenom, onda
13 u redu, ali mi znamo da je on radio na osnovi topografskih zemljopisnih karata.
14 I on se /?je/, zapravo, fizičku lokaciju na mjestu, zapravo, pripisao tim
15 topografskim kartama. Dakle, tako je zapravo došao do podatka i podataka u
16 Prilogu 1 i 2 te drugima.

17 Ja mislim, uz najdužnije poštovanje, da - da bi se to izbjeglo - možemo
18 koristiti topografsku kartu.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li Vi ovo napraviti u dodatnom
20 ispitivanju i pokazati mu topografsku kartu?

21 G. GOSNELL: [simultani prevod] Naravno da mogu. Ali i dalje mislim da
22 nismo fer prema svjedoku ako se dogodi da svjedok nacрта crtu u krivome pravcu

23
24
25
26
27
28
29
30

1 pa će onda tužitelj pritisnuti svjedoka i kazati mu da ništa o tome ne zna.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro.

3 [Sudije vijećaju]

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim, nakon što smo slušali svjedoka
5 već nekoliko sati da je on u potpunosti u stanju nama kazati ako smatra da ga
6 ova fotografija zbunjuje. Fotografija koja se nalazi na ekranu. I, u svakom
7 slučaju, Vi ovo možete obraditi i u dodatnom ispitivanju. I to na koji god način
8 i kojim god sredstvima želite, gospodine Gosnell.

9 Molim Vas, pođite po svjedoka.

10 [Svjedok je ušao u sudnicu]

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mogu li nastaviti gospodine
12 predsjedavajući sudac?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, naravno. Mislim da ćete se morati
14 vratiti na 19. do 21. retka. Upravo sam naime to pokušavao pronaći u zapisniku.
15 Oprostite. Da, da, 19. do 21. na 60. stranici.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

17 P: Moje pitanje je bilo, gospodine Markoviću, možete li Vi obilježiti
18 odnosno identificirati nagib koji se... dakle, uzvisinu koja se nalazi u Vašem
19 Aneksu 1 na osnovi ove fotografije. A ako ne možete, recite nam, molim Vas.

20 O: Ja ne mogu to da uradim pošto je ovo dvodimenzionalna slika i slikana
21 iz određenog ugla što ne odgovara stvarnom stanju na terenu. Bilo šta šta bi
22 nacrtao ovdje bi bilo apso... ne znam u kom procentu bi bilo tačno. Jer... ovi
23 nacr... kar... gledamo dvodimenzionalnu sliku. Nadmorske visine na određenim
24 lokacijama izgledaju različito. Zato ne bi bilo... ono što bi ja nacrtao
25 ovdje... eventualno što bi probao ne bi odgovaralo stvarnoj situaciji.

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sad Vas molim dokument 65ter 2877.
2 Oprostite, 3877.

3 P: Ovo što sada vidite je karta koja je načinjena u našoj jedinici za
4 izradu zemljopisnih karata i to na osnovi podataka o koordinatama koji su dati u
5 Vašem izvještaju. Prva točka je livada u Sandićima, a 2 je skladište u Kravici.
6 Ono što vidite na ovome donjem dijelu slike je profil zemljišta na ove dvije
7 lokacije. Prema Vašem Prilogu 1, ono što se dakle vidi... ono što vidite - za
8 razliku, dakle, od vašega Priloga 1 - ono što se vidi sa prve točke prema
9 skladištu u Kravici je, zapravo, nizbrdica. Dakle, nagib prema dolje, a ne
10 uzvisina.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Sad bih htio vidjeti možemo li malo
12 povećati gornju polovicu ove fotografije tako da...

13 P: ako možete na osnovi crte koja se vidi, koja se proteže od
14 Sandića do Kravice, možete li nam, dakle, kazati, gdje Vi to vidite i kako
15 vidite da je to uzvisina? Gdje ste Vi to uočili dok ste radili ispitivanja na
16 terenu i ako ne možete, recite nam.

17 O: Samo momenat, molim Vas.

18 Pa, mi smo i naveli u izvještaju da je točka niža od... od tačke u
19 Sandićima.

20 P: Ja vidim da to piše u izvještaju. Ali mene zanima Vaš grafički prikaz
21 u Prilogu 1 toga izvještaja. Ja Vas o tome pitam.

22 O: Vi se opet vraćate na dvodimenzionalni grafički prikaz. Ali, ako
23 pogledamo u grafičkom prikazu, na 1,2 kilometara opet je ta tačka od 282 metra.

24

25

26

27

28

29

30

1 Vi vjerovatno gledate krajnju tačku. Nama je samo bio cilj... ovaj...
2 cilj ovdje da prikažemo plastično kako otprilike izgleda profil zemljišta na tom
3 terenu.

4 P: U redu. Hvala Vam na objašnjenju, gospodine Markoviću. Usput, Vi se
5 jeste provezli ovom cestom između Sandića i Kravice, je li tako?

6 O: Da, da, više puta tog dana.

7 P: Recite, po Vašoj procjeni, kolika je udaljenost između ta dva mjesta?

8 O: 1,2 kilometra.

9 P: Dobro.

10 O: To smo dobili na osnovu, da kažem, podometra na vozilu našem kojeg
11 smo koristili tog dana.

12 P: Kilometar i 200 metara znači.

13 O: Da, da, tačno. Poništili smo brojač na... u Sandićima i na ovoj
14 tačnoj lokaciji u Kravicama, tu smo znači izmjerili. Znači, to je samo putna
15 komunikacija. To smo mjerili.

16 P: U redu. A koliko je od skladišta Kravica do Hrnčića, tačke 6 na putu?

17 O: Aaa... znači, mjerili smo u dva navrata. Od Kravica do Sandića je 1,2
18 kilometra; pa smo ponovo mjerili do Hrnčića. Znači, ne govorim tačno selo
19 Hrnčići nego geografsku koordinatu i to je iznosilo 4.000 metara.

20 P: 4.000 metara od skladišta Kravice?

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Gospodine Gosnell?

22 G. GOSNELL: [simultani prevod] Izvinjavam se što prekidam. Čini se da je
23 riječ o maloj stvari, ali mislim - pošto govorimo o brojevima da je to važno:
24 red 1 na stranici 65 - svjedok nije rekao "828 metara".

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]
2 P: Da li ste Vi rekli da je nadmorska visina skladišta Kravice niža od
3 nadmorske visine do livade Sandići? Je li tako?
4 O: Da, to je podatak koji smo dobili sa GPS-om.
5 P: A informacije koje ste dobili su u Vašem izvještaju, kada je riječ o
6 nadmorskoj visini. A u Vašem izvještaju - da bi bilo savršeno jasno u zapisniku
7 - kaže se "tačka 1 na kojoj je bila livada Sandići je 282 metra, a skladište
8 Kravice je 260 metara". Je li tako?
9 O: Ne. 276 metara.
10 P: Možda je bila greška u prevodu, ali ja sam rekao tako. U redu. Moje
11 konkretno pitanje u vezi sa ovim nadmorskim visinama ne tiče se nadmorske visine
12 završnih tačaka već između. Znači, tačaka između te dvije tačke. Dakle, konture
13 tla između te dvije tačke. Ono što ja želim da znam je da li ste Vi bili u
14 mogućnosti da identifikujete porast nadmorske visine u prostoru između te dvije
15 tačke, na dokaznom predmetu koji imate pred sobom.
16 O: To nismo uradili, ali smo mogli znači, da uradimo, upotrebom istog
17 GPS-a - da uzmemo određene tačke... nekoliko tačaka i da im odredim nadmorske
18 visine. Onoliko koliko sam ja shvatio, izvještaj je trebao znači, da ustanovi
19 samo da li je bila radioveza između Kravica i Sandića. Mi smo ustanovili da je
20 bila moguća radioveza. To smo stavili u izvještaj.
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: U redu. Hvala.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prošlo je 12.30. Mramo da napravimo
3 pauzu. Možete li nam reći koliko Vam još vremena treba, gospodine Vanderpuye?

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Izvinjavam se, gospodine
5 predsjedavajući, što sporo napredujem. Pokušavam da to što brže obavim. Mislim
6 da još imam jedan broj dokaznih predmeta koje bi želio pregledati s ovim
7 svjedokom. Mislim da to ne mogu uraditi za manje od pola sata ili 40 minuta.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali moramo završiti danas sa ovim
9 svjedokom.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja ću pokušati da smanjim to tokom
11 pauze i vidićemo da li ću se pozabaviti glavnim pitanjima.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Gospodine Gosnell, da li Vi
13 imate pitanja u dodatnom ispitivanju?

14 G. GOSNELL: [simultani prevod] Svakako. Svakako. S obzirom na to da se
15 uvodi izvještaj svjedoka u dokaze i s obzirom na to da je moje ispitivanje bilo
16 vrlo ograničeno, trebat će mi barem pola sata za moja pitanja.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To znači da ćemo morati ostati ovdje
18 jer je vrlo važno pitanje, osim ako se ne dogovorite i međusobno ne podijelite
19 ovo preostalo vrijeme od 45 minuta.

20 [Sudije vijećaju]

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pokušajte da se dogovorite međusobno
22 kako da podijelite to vrijeme i ako bude bilo potrebno, da radimo par minuta
23 duže od predviđenog vremena, i to ćemo uraditi.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.
2 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite molim.
3 ... Početak pauze u 12.35h
4 ... Sjednica nastavljena u 13.03h
5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Izvolite sjesti.
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.
7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.
8 Gospodine predsjedavajući, imali smo priliku da razgovaramo.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nećete završiti danas.
10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ah, znači, shvatili ste to.
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite nastaviti.
12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Da
13 li ima problema sa prevodom?
14 P: Gospodine Marković, prije niza prekida, pitao sam Vas kolika je bila
15 udaljenost između Hrnčića i Kravice. I želio bih samo da nam kažete koja je to
16 bila udaljenost putem?
17 O: Udaljenost putem je bila 5.200 metara do geografske lokacije koju smo
18 mi naveli u izvještaju.
19 P: U redu. Hvala Vam za to. Sad ćemo preći na jedno drugo područje. U
20 glavnom ispitivanju postavljeno Vam je pitanje o tome da li je bilo
21 pojačavajućih međustanica u tom području i Vi ste rekli da ste razgovarali s
22 nekim u policijskoj stanici ko Vas je doveo u kontakt s nekim ko je radio u
23 jedinici veze i rekao Vam da nije bilo pojačivačkih međustanica. Mislim, u
24 Bratuncu.
25
26
27
28
29

1 Da li se sjećate tog dijela Vašeg iskaza?

2 O: Da, razgovarao sam sa zamjenikom komandira policijske stanice i on je
3 pozvao znači radnika koji radi u policijskoj stanici ko je u to vrijeme bio
4 vezista i on je potvrdio tu tvrdnju.

5 P: A taj signalista - da li ste s njim direktno razgovarali? Dakle, taj
6 signalista, da li ste s njim direktno razgovarali?

7 O: Da, on je ušao u kancelariju. Ne znam kako se zove ta osoba, ali on
8 nam je rekao kao... da nikad nije bilo pojačavačkih međustanica.

9 P: Dakle, Vi ne znate ime te osobe?

10 O: Ne mogu da se sjetim znate... ovaj... Zamjenik komandira je pozvao tu
11 osobu i ta osoba je ta rekla. To je ono što ja mogu Vam reći i šta znam.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell.

13 G. GOSNELL: [simultani prevod] Izvinjavam se. Na stranici 69, red 12,
14 možda i 13, treba da bude "ali on je rekao", a ne "ja sam rekao".

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. To je važno.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Dakle, Vi se ne sjećate imena te
17 osobe?

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Ne, ne.
- 2 P: A da li znate koja je bila njegova funkcija, kao veziste u toj
3 jedinici veze?
- 4 O: Nemam nikakvih informacija koje su meni dostupne o tom čovjeku.
- 5 P: Juče ste rekli da ste Vi komandovali jedinicom koja je uspostavljala
6 radioveze ranije. Je li tako?
- 7 O: Da. Bio sam komandir voda i komandir čete.
- 8 P: U redu. Vi, naravno, znate koliko je važno da se uspostave linije
9 veze, posebno tokom borbenih operacija. Je li tako?
- 10 O: Da, to je jedna od najbitnijih stvari.
- 11 P: Takođe je važno da ste u mogućnosti uspostaviti linije veze tokom
12 borbenih operacija između komandanta ili zapovjednika koji može onda da
13 komunicira sa podređenim jedinicama. Je li tako?
- 14 O: Da, to je smisao uspostave veze.
- 15 P: Takođe znate da postoji uobičajena praksa da kada se jedinica šalje u
16 borbenu operaciju da jedinica veze uspostavlja takve veze ili se šalje zajedno
17 sa borbenom jedinicom upravo u tu svrhu.
- 18 O: To je u zavisnosti od odluke komandanta.
- 19 P: Po Vašem iskustvu, da li bi to bila odluka komandanta; da li bi
20 komandant ikad donio odluku da se učestvuje u borbenoj operaciji; da konkretno
21 dâ uputstva da se ne uspostavljaju linije veze?
- 22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell.
- 23 G. GOSNELL: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, nije
24
25
26
27
28
29
30

1 utvrđeno da li je svjedok ikada bio u borbenim operacijama, gdje i kada.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Vanderpuye. Shvatili ste
3 poentu.

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

5 P: Vi ste bili na čelu jedinice koja je uspostavljala vezu...

6 komunikacijske veze. Vi ste bili komandir voda, je li tako?

7 O: Da, to je tačno.

8 P: Na temelju Vašeg iskustva, dok ste Vi bili u vojsci i dok ste bili u
9 školi, da li ste ikada naišli na neku informaciju prema kojoj bi komandant
10 konkretno dao upute ili naredbu jedinici veze da ne uspostavlja linije veze
11 tokom borbene informacije?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Gosnell.

13 G. GOSNELL: [simultani prevod] Moram da iznesem isti prigovor.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Gospodine Vanderpuye, da li želite
15 to komentarisati?

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne shvatam prirodu prigovora mog
17 kolege. Ovaj svjedok je bio pripadnik oružanih snaga i kao pripadnik oružanih
18 snaga imao je svrhu i stekao iskustvo u oružanim snagama na temelju...

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zaustavite se, zaustavite se...

20 Idite dalje.

21 Gospodine Marković, ako biste mogli da odgovorite na pitanje.

22 SVJEDOK: Dok sam ja bio komandir voda ili čete, meni takav zahtjev nije
23 bio nikad upućen i ne vidim svrhu... U mirnodopskim... Ja sam bio komandir
24 jedinice u mirnodopskim uslovima i nikad mi takav zahtjev nije upućen ni ne
25 vidim svrhu takvog zahtjeva. Mislim, ne razumijem. Zašto bi mi netko naredio da
26 ne uspostavim vezu?

27

28

29

30

1 P: Vi znate da je u cijelosti moguće postaviti repetitor. To je
2 praktično pitanje. Jednostavno, korištenjem dva prenosna radiouređaja, jedan
3 koji će primati radiosignal, a drugi koji će prenositi taj radiosignal na
4 odvojenom kanalu. Je li tako?

5 O: Da, postoji poluautomatska i automatska retranslacija poziva.

6 P: Može se vršiti retranslacija signala višom snagom samim time što će
7 se postaviti prijemnik sa mogućnošću da ponovo emituje taj signal većom snagom.
8 Je li tako?

9 O: Da, to su standardne stvari koje se inače koriste u ovakvoj vrsti
10 komunikacija i uglavnom znači, isključivo se koriste retranslacione stanice
11 odnosno pojačavačke stanice. Ali moram navesti znači, da su ovaj...
12 retranslacione stanice znači, koriste se u urbanim uslovima i uglavnom, ove
13 vrste radiouređaja - koriste se znači, za neke te jedinice tog tipa... ovaj...
14 koje znači, zbog povećanja dometa, trebalo bi da koriste retranslacione uređaje
15 mada znači, ostavljena je mogućnost, tehnička mogućnost da uređaji rade u
16 simpleksnom modu i znači, uređaj na uređaj, kako bi to lakše pojasnio.

17 P: Prema Vašem izvještaju, Vi ste testirali Motorolu GP300 i OP30 na
18 temelju fotografija koju ste Vi dostavili Odbrani...

19 PREVODITELJICA: "... koju je Vama dostavila Odbrana" - ispravka
20 prevodioca.

21 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

22 P: I to je na stranici 2 Vašeg izvještaja.

23 O: Da, da, to je tačno. Ja sam uspio da, znači, vizuelno, na osnovu tog
24 fotografije-snimka da prepoznam da je antena pričvršćena na taj radiouređaj,
25 antena znači, koja isključivo služi za uređaj koji radi na talasnoj dužini 0,7
26 metara. Sâm uređaj, zbog kvaliteta snimka, nisam mogao da prepoznam, sve što sam
27 mogao da prepoznam je da je antena znači, koja je pričvršćena na uređaj, radi u

28
29
30

1 specifičnom frekventnom opsegu.

2 P: U redu. Vama nije nikada rečeno da je gospodin Borovčanin imao sa
3 sobom GP300 radiouređaj? Vi niste dobili tu informaciju? Samo da bi bilo jasno -
4 govorimo o 13. julu 1995.

5 O: Ne, ja nisam imao tu informaciju. Ja sam koristio taj uređaj GP300,
6 ono što mi je bilo na raspolaganju tog momenta i zato sam i koristio te GP300.
7 Pokušao sam da nađem uređaje znači, koji su slične, da kažem, karakteristikama,
8 svim ostalim uređajima koje je moguće naći u ovom području, području BiH i bivše
9 Jugoslavije.

10 P: Dakle, uređaji koje ste Vi testirali temeljili su se na pretpostavci
11 identifikacije antene nečega što ste Vi primijetili. Je li tako?

12 O: Da. Identifikacija antene i sam oblik uređaja znači, koji je kori...
13 ovaj... koji se vidi tamo na slici pokazuju da je to ručna radiostanica, a
14 antena znači pokazuje da je to uređaj koji radi na 0,7 metara talasne dužine. To
15 je ono što sam ja uspio da identifikujem na snimku.

16 P: Dozvolite da Vam pokažem dokument koji je po spisku 65ter nosi broj
17 3856.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim da to malo fokusiramo u dijelu u
19 kojem se vide antene.

20 P: Da li prepoznajete uređaje koje gospodin Borovčanin ima na sebi?

21 O: Slika je totalno nejasna. Ja ne mogu da prepoznam koji je uređaj.
22 Vidim da je ručna radiostanica. Sve što mogu da prepoznam je antena od ovog
23 uređaja. Jako je nejasna slika, ali ovako otprilike izgleda antena koja emituje
24 znači frekvencije na talasnoj dužini od 2 metra.

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Koliko antena vidite na ovoj fotografiji?
- 2 O: Ja ne... otprilike vidim neke... jedna je malo viša antena, jedna
3 malo niža antena to nešto. I da li... da li je to... ne znam otprilike. Trebalo
4 bi bit dvije da vidim.
- 5 P: Trebalo bi da vidite dvije ili vidite dvije?
- 6 O: Ja vidim nešto što liči na dvije antene. Ne mogu da tvrdim sa 100%
7 tvrdnju /sic/ jer ovo je fotografija ipak.
- 8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U redu. Da pogledamo dokument koji po
9 spisku 65ter nosi broj 3857.
- 10 P: Da li je ova fotografija išta jasnija kako bi se utvrdilo da li je
11 riječ o jednoj ili dvije antene?
- 12 O: Opet fotografije je mutna, ali liči na dvije antene.
- 13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U redu. Da pogledamo dokument koji po
14 spisku 65ter nosi broj 3858. Molim da se pomjeri malo, da vidimo lijevi dio
15 slike. U redu.
- 16 P: Da li vidite cijev puške? Odmah lijevo od cijevi puške, to je antena,
17 je li tako?
- 18 O: Ovo je jako mutno. Ja samo vidim gornji dio nečega što liči na
19 antenu.
- 20 P: Odmah lijevo odatle, odmah ispod bijele majice gospodina Borovčanina.
21 Da li vidite drugu antenu?
- 22 O: Isto tako mutno, ali mogu da vidim konture neke antene.
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Kakva je to antena?

2 O: Znači, opet moram da se ogradim. Ovo je jako mutna slika, al' na
3 osnovu ovoga što ja mogu da prepoznam, karakterističan izgled je za antenu koja
4 radi na frekventnom opsegu od 2 metra talasne dužine, mislim, 2 metra.

5 P: A recite nam, što posebno karakterizira antenu koja radi na valnoj
6 dužini od 2 metra?

7 O: Pa, te antene su, ovaj, u zavisnosti od proizvođača, al' treba da
8 znači, da budu uglavnom u zavisnosti od prilagodnog elementa koji se nalazi u...
9 u nekom od tih uređaja, u zavisnosti opet od proizvođača, dužine oko 50 centi,
10 ali su spiralno namotane. A ta, ta spirala se nalazi znači pokrivena tom nekom
11 određenom gumom ili nekim određenim drugim materijalom.

12 P: Dobro. No možete li Vi izvesti zaključak na osnovi slika o kakvoj se
13 anteni radi?

14 O: Ja mogu samo da nagađam na osnovu ove slike koja je mutna da je to
15 antena koja je predviđena za 2 metra talasne dužine.

16 P: Dobro. I antena i snaga uređaja su ti koji djeluju na operativni
17 opseg određenog radiouređaja. Je li tako?

18 O: Da.

19 P: Na osnovi onoga što Vi ovdje vidite, ustvari, Vi ove fotografije
20 niste vidjeli prije, je li tako?

21 O: Ne, ove fotografije prvi put vidim u životu.

22 P: Znači, Vi sada u ovome trenutku nemate pojma kakvi su to
23 radiouređaji?

24 O: Ja mogu samo znači, da nagađam... mogu samo da eventualno znači
25 nagađam vrstu antene koja je tu prisutna.

26

27

28

29

30

1 P: Ali to bi bilo samo nagađanje?

2 O: Ja se izvinjavam, ali snimak je stvarno mutan i ne bih znači, da
3 izmislim pogrešno mišljenje, ali ono što ja mogu da ja vidim - konture ovoga -
4 znači, to bi trebala da bude antena koja radi na talasnoj dužini 2 metra.

5 P: Dobro. Vi znate da je Ministarstvo unutarnjih poslova se također
6 služilo mobilnim radiouređajima, onakvima kakvi se mogu zateći u policijskim
7 automobilima. Vi to znate, zar ne?

8 O: Da.

9 P: Dobro. Ja bih Vam sada pokazao jedan dokument pa nam možda možete
10 malo pomoći s njim u vezi.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell.

12 G. GOSNELL: [simultani prevod] Oprostite, gospodine predsjedavajući, ali
13 svjedok izgleda nije dobio prijevod zadnjih dviju riječi koje se nalaze u
14 transkriptu pa mislim da je to sasvim jasno... razjasniti... /sic/ Na 76.
15 stranici u 9. retku.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A on je na to pitanje odgovorio sa
17 "da"?

18 G. GOSNELL: [simultani prevod] Tako je, gospodine predsjedavajući sudac.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, onda ću ja sam ponoviti pitanje,
20 gospodine Markoviću, pa ćemo čuti ponovo Vaš odgovor. Pitanje je bilo dakle: "Vi
21 znate da je Ministarstvo unutarnjih poslova također koristilo uređaje, naime
22 mobilne radioaparate, mobilne radiouređaje, onakve kakvi se mogu zateći u
23 policijskom automobilu. Vi ste za to znali, je li tako, 1995.?" Jeste li Vi
24 odgovorili potvrdno na ovo pitanje ili...?

25 SVJEDOK: Ja nisam čuo ovo "1995. godine".

26

27

28

29

30

1 Pošto ja tamo nisam bio 1995. godine ja ne mogu to da tvrdim. Ja mogu
2 samo da tvrdim ono što sam znači, na osnovu mog iskustva, nakon ovaj... sukoba
3 šta je znači eventualno bilo odnosno nakon mog ovaj... prelaska iz Ministarstva
4 odbrane u Ministarstvo unutrašnjih poslova. Šta je bilo 1995. godine - nisam bio
5 tu i ne mogu ovaj... da tvrdim šta je u to vrijeme bilo ovaj... u vozilima.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

7 P: Hvala Vam, gospodine Markoviću.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Sad bih zamolio dokument 65ter, 3855,
9 molim Vas. Mislim da nemamo još uvijek učitani prijevod ovoga dokumenta. No,
10 izgleda da se radi o dokumentu koji se odnosi na brigadu specijalne policije.

11 P: Dokument je 1995. godine, potpisao ga je Goran Sarić. On tu navodi
12 nekoliko uređaja koji su poslani na popravak. Je li tako?

13 O: Da. Ovo su računari i radiouređaji, kol'ko ja mogu da vidim.

14 P: Dobro. E sad, što se tiče radiouređaja koji su tu navedeni, jedan
15 takav radiouređaj je RS GM 300. Da li Vam je poznat taj uređaj?

16 O: Ne znam šta znači ovo "RS", ali GM 300 mi je poznato. Pošto su to
17 starije verz... ovaj... verzije pretpostavljam uređaja.

18 P: GM 300 je mobilni radiouređaj kakav se može naći u policijskim
19 automobilima, zar ne?

20 O: Ne m...mislim... Mogu da Vam govorim samo ono što se danas znači,
21 dešava, a tad šta je bilo - ne znam da li su takvi uređaji bili u policijskim
22 automobilima. Jer vidim ovjđe greške znači, u kucanju raznoraznih uređaja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Znači, nije dobar naziv. Ovo su neke... Znači, ko je kucao ovaj
2 dokument... prije, pod tačkom 5... ovaj... Yasu ili kako se to već... fali,
3 fali, nedostaje neodređeni broj slova znači, da bi bio taj... taj tip uređaja.
4 Vjerovatno je spelovano tako kako je taj neko ko je kucao dokument čuo. Na
5 primjer, pod 4, RS Spektra, ja prepoznajem - Spektra je radiouređaj, ali imate
6 više različitih vrsta i opet pretpostavljam da je taj neko ko je kucao ovaj
7 dokument spelovao to onako kako njemu je ličilo da treba. Jer ovo ovdje što je
8 navedeno znači, ima dosta grešaka.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Sad bih zamolio dokument 3871 po
10 spisku 65ter.

11 P: Ovo nije baš najidealnija fotografija, ali recite mi da li
12 prepoznajete uređaj koji se vidi na ovoj slici?

13 O: Da, prepoznajem. To je znači, uređaj koji se montira u vozilo i imao
14 sam prilike da radim s tim uređajima dok sam boravio u Ujedinjenim Nacijama.

15 P: Da li je moguće da izraz ili kratica "RS" koji se vidi u dokumentu od
16 maloprije znači, radiostanica?

17 O: Skraćenica može da znači svašta. I "Republika Srpska" i "radiosistem"
18 i "radiostanica". Ja znam ono što smo koristili znači, u vojsci, oružanim
19 snagama. "RS" je bila oznaka za radiosistem.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sad Vas molim dokument 3783 s popisa
21 65ter. 3873, ispričavam se.

22 P: Opet, ne radi se baš o najboljoj fotografiji, ali da li prepoznajete
23 uređaj koji se tu vidi? I imam ja dokument i na papiru ako ćemo biti malo od
24 pomoći.

25 O: Nema potrebe. Prepoznajem uređaj, ali nisam imao prilike da radim sa
26 ovim uređajem i ovo je znači, tačan naziv kako se piše ova vrsta uređaja. Zato
27 sam rekao da je ono u prijašnjem dokumentu nedostajao određeni broj slova.

28
29
30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sad bih zamolio dokument 65ter,
2 3874.

3 P: Ovo je još gora slika. I imam isto tako jednu sliku, ustvari na
4 papiru, pa bi Vam ona mogla pomoći pri prepoznavanju. Prepoznajete li Vi ovaj
5 uređaj?

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] I - za Vijeće i kolege - ja ću
7 nastojati pribaviti bolje fotografije za elektronsku sudnicu. Nadam se da ću ih
8 uspjeti pribaviti do vremena predlaganja dokumenata u spis.

9 P: Da li Vi prepoznajete ovaj spis kao Yaesu 2011.

10 O: Ja se nisam... ja nisam dolazio u susret s ovim uređajem, ali ono...
11 mogu da prepoznam samo znači, proizvođača koji je... koji je karakterističan za
12 proizvodnju tih vrsta radiouređaja.

13 P: Hvala. I ovakvi uređaji imaju veću izlaznu snagu nego prijenosni
14 radiouređaji. Je li tako?

15 O: Ja ne znam znači, tačne specifikacije ovog uređaja, ali znači, znam
16 to da su sve znači, uređaji koji se montiraju u vozilo. Zbog stabilnijeg
17 napajanja imaju veće ovaj... snage na izlaznoj anteni.

18 P: Hvala.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] I sada bih i pogledao dokument 65ter
20 3871, konkretno, drugu stranicu tog dokumenta. Molim Vas, uvećajte ovaj gornji
21 dio koji nosi naslov "General" - dakle "Opće".

22 P: Ja se ispričavam zato što nemam prijevod ovog dokumenta, ali koliko
23 znam Vi dobro govorite engleski pa bi Vas uputio na ono što se vidi u 3. stupcu,
24 odnosno u 3. retku gdje piše "RF izlaz" i tu vidite jedan stupac koji pokazuje
25 frekventni opseg od 146-174 MHz. Pa onda u prvome stupcu vidite da piše

26

27

28

29

30

1 "model serija" i onda imate različite modele koji imaju odgovarajuće različite
2 snage, do 45 W te VHF frekventni opseg. I slično - do 40 W na UHF području. Ja
3 nemam još puno vremena, ali bih Vas pitao sljedeće: da li je točno da ta
4 frekventna područja točno odgovaraju frekventnim područjima Motorole GP 300,
5 odnosno frekventnim područjima na koja se taj uređaj može podesiti?

6 O: Da, odgovara, al' samo za VHF.

7 P: Jeste li Vi sigurni u to?

8 O: Ono što je meni poznato da Motorole znači, koje rade u frekventnom
9 opsegu - ja mogu samo navesti talasnu dužinu od 2 metra, a ta talasna dužina od
10 2 metra odgovara ovom VHF opsegu, sad sa nekim, da kažem, preticanjem znači,
11 malo iznad 146 i iznad 174.

12 Mogu samo da dodam, pošto GP 300 koristi karakterističnu antenu i ako bi
13 se koristila frekvencija na UHF području, ona bi bila neprilagođena za tu
14 frekvenciju. Mada ovaj... sad /?u/ zavisnosti od proizvođača, možda postoji više
15 modela koji rade na tom frekventnom opsegu za koji ja nisam upoznat.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Dobro. E sad bih zamolio 65ter
17 dokument 3870. Hvala. Spustite, molim Vas, malo još ovu stranicu. Tamo gdje piše
18 "Opće specifikacije"...

19 P: ... pa ću Vam pročitati frekvencije koje se nalaze na dokumentu za GM
20 300. One su od 146 do 174 megaherca. Vidite li to u ovim specifikacijama tu?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 VHF opsega?
- 2 O: Da.
- 3 P: 438 do 470 megaherca. Vidite li tu pod naslovom "UHF"?
- 4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Gosnell?
- 5 G. GOSNELL: [simultani prevod] Oprostite, povlačim prigovor.
- 6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]
- 7 P: Vidite li?
- 8 O: Da, vidim, ali to su različiti modeli.
- 9 P: 403 do 433 megaherca, vidite li to frekventno područje pod naslovom
- 10 UHF?
- 11 O: Da.
- 12 P: 438 do 470 megaherca, isto tako pod UHF, vidite li?
- 13 O: Da.
- 14 P: 465 do 495 megaherca, pod naslovom UHF, vidite li to?
- 15 O: Da.
- 16 P: 495 do 520 megaherca, vidite li to?
- 17 O: Da.
- 18 P: I za zapisnik, ja sam čitao podatke iz dokumenta 65ter 3871,
- 19 prethodni dokazni predmet, druge stranice.
- 20 Dobro. Sada bih Vam htio pokazati video-snimku koja se odnosi na
- 21 radiovezu primljenu, odnosno radiosignal u vozilu u kojem se nalazio gospodin
- 22 Borovčanin 13.07.
- 23 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] 65ter broj videa je 2000. Dakle, 2000.
- 24 [Gleda se video-snimak]
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]
2 P: Prvo, budući da ste do sada bili u stanju komentirati o kvaliteti i
3 naravi radioveza, da li biste nam kazali na koji biste način ocijenili ovaj
4 radiokontakt, na onoj skali koju ste nam kazali već ranije?
5 O: Ovo bi bila neka 5/4, ali ovo je znači - ja nisam bio tamo i ovo je
6 što ja čujem na pojačivaču na mojim slušalicama.
7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Za zapisnik, video-snimka koju smo
8 vidjeli završava na *time-codeu* 17 minuta, 18,2 sekundi. Mislim da ste tražili
9 pet minuta prije kraja da se obratite Vijeću i mislim da ćemo morati sada
10 prekinuti sa ispitivanjem ovoga svjedoka.
11 Gospodine Markoviću...
12 [Sudije vijećaju]
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imate li još kakvih pitanja u vezi s
14 ovom video-snimkom?
15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Imam još jednu video-snimku koju bih
16 htio prikazati svjedoku.
17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda će... onda ostavite to.
18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Jako je kratka. Mislim dva puta kraća
19 nego što je ova. I onda bi bilo dobro vrijeme da se onda završi.
20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Onda ćemo to napraviti drugi
21 put.
22 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa može se to napraviti.
23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali koliko ćete nas držati onda nakon
24 toga?
25
26
27
28
29
30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja bih samo pustio video-snimku i
2 postavio jedno pitanje i onda naravno, svjedok može otići.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, tako ste nam zapravo i kazali.
4 Dobro, izvolite.

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

6 P: Ja bih Vam sada pustio zapravo usporenu snimku istog videa.

7 [Gleda se video-snimak]

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U ovom trenutku mijenja se kontrast
9 ovog video-snimka i želio bi da i to pokažem svjedoku.

10 [Gleda se video-snimak]

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Sada počinjemo usporeno emitovanje
12 video-snimka sa ovim kontrastom i to je kraj.

13 [Gleda se video-snimak]

14 P: Želio bi da Vam skrenem pažnju na desni dio ekrana. Pogledajte desnu
15 stranu ekrana. Vidjet ćete ruku i vidjet ćete mikrofona i to ručni mikrofona. Da
16 li vidite to?

17 O: Uz sve dužno poštovanje, ja nisam ekspert za video. Ja stvarno ne
18 mogu da komentarišem da li je to mikrofona ili nije.

19 P: U redu. Ali jeste ekspert za radiokomunikaciju, za radiouređaje, je
20 li tako?

21 O: Radiouređaje mogu komentarisati, njihove tehničke specifikacije, ali
22 video-snimak stvarno ne mogu. Ovaj... to je... u jednom ćošku se vidi nešto...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ...stvarno ne bih mogao komentarisati to. Skroz je nejasna slika.

2 P: Da li bi to odgovaralo ovom snimku? Odnosno, da li bi ovaj snimak
3 odgovarao radiomikrofonu koji je prikazan na Yaesu 201 /u engleskom transkriptu:
4 "2011"/ - da li bi to odgovaralo velikoj anteni koja se nalazi na krovu vozila?
5 Da li ako vidite na vozilu tu veliku krovnu antenu, da li biste očekivali da
6 onda u tom vozilu se nalazi ručna radiostanica sa ručnim mikrofonom?

7 O: Ja moram navest da ovaj... znači, prvo - nisam bio tamo; prvi put u
8 životu sam bio prošle godine tamo i ovaj... A ovo što ste me pitali ako ima neka
9 antena na krovu vozila, ona može biti znači, antena od radiouređaja ili od FM-
10 prijemnika - znači, ovoga... civilnog prijemnika za difuziju. A ovaj... što se
11 tiče ručnog mikrofona koji ste tu naveli, taj ručni mikrofoni - sad opet u
12 zavisnosti od uređaja, ja ću navesti jednu vrstu uređaja - znači, onaj što ste
13 Vi tamo prikazali na jednom spisku, MT 1000 - on, na primjer, ima mogućnost
14 znači, kompatibilan je sa ručnim mikrofonom i za prenosne stanice i za stanice
15 koje se ugrađuju. To su Vam tehničke specifikacije koje Vam ja mogu reći, a šta
16 je bilo tad u to vrijeme tu, ja Vam ne mogu reći pošto nisam ni bio tu nit vidim
17 na ovom snimku.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim da se pokaže dokument koji po
19 spisku 65ter nosi broj 3863 i onda ćemo na tome završiti za sada.

20 Da li je to 83... odnosno 3863? A onda 3862? Znači to jeste 3863? U
21 redu. Hvala.

22 P: Da li vidite ovaj auto sivo-srebrne boje?

23 O: Da, vidim.

24 P: Da li vidite antenu na krovu ovog automobila?

25 O: Vidim samo konture antene.

26

27

28

29

30

1 P: Da li vidite konture te antene?
2 O: Da. Da, vidim, ali ne mogu da ocijenim znači, kolika je dužina
3 antene.
4 P: U redu. Hvala Vam.
5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, hvala Vam na
6 strpljenju.
7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste završili ili imate još
8 pitanja?
9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa, blizu sam kraja, ali još uvijek
10 imam pitanja.
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, nastavit ćemo sljedeće sedmice.
12 Gospodine Marković, moramo se ovdje zaustaviti za danas. Vratit ćete se
13 u utorak i onda ćemo nastaviti. I siguran sam da ćemo završiti u utorak. Hvala
14 Vam.
15 Gospodine Thayer?
16 G. THAYER: [simultani prevod] Dobar dan, gospodine predsjedavajući.
17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo kratko.
18 G. THAYER: [simultani prevod] Želio sam da se obratim Vijeću u vezi s
19 jednim pitanjem koje se tiče podneska kolega iz tima Odbrane Borovčanin u vezi
20 sa prigovorom za smjernice u vezi sa upotrebom izjava koje nisu uvedene u spis.
21 Kasnije je tim Odbrane Nikolić također podnio jedan podnesak u sličnom smislu,
22 ali nešto drugačiji, pa bismo željeli da tražimo od Vijeća dozvolu da odgovorimo
23 na konsolidovan način na temelju roka koji teče od momenta kada je podnesen
24 podnesak gospodina Nikolića.
25
26
27
28
29
30

1 a sam razgovarao sa kolegama iz tima Gvero i mislim da će i oni podnijeti
2 podnesak na istu temu. Ne želim pogrešno da citiram ono što mi je rekao moj
3 kolega, ali ono što mi sada tražimo je da odgovorimo na konsolidovan način na
4 sva tri podneska nakon što tim Gvero podnese svoj podnesak.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Gospodine Josse?

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Samo ukratko. Mi ćemo to uraditi u
7 ponedjeljak. Rado ćemo to uraditi, ali ono što ne želimo da uradimo je da ne
8 budemo... da mi budemo u nepovoljnoj situaciji u vezi sa potencijalnim odgovorom
9 jer nama je također... Ja znam da nam je potrebna dozvola. Mi smo u suštini
10 htjeli da podnesemo naš podnesak u isto vrijeme kada i Tužilaštvo. Mi ćemo
11 podnijeti, dakle, u ponedjeljak, kako bi Tužilaštvo moglo da odgovori na sva tri
12 podneska, ali ako bude bilo potrebno, mi ćemo onda tražiti dozvolu da odgovorimo
13 na njihov odgovor.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je sasvim u redu. Nema problema. Mi
15 ćemo se kasnije pozabaviti datumima. A sada prekidamo sa radom i nastavljamo u
16 utorak.

17 Želim da se zahvalim svom osoblju koji su bili strpljivi i ostali gotovo
18 10 minuta duže. Nastavljamo sa radom u utorak, u 9 sati ujutro.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

20 ... Sjednica završena u 13.53h.

21 Nastavak zakazan za utorak,

22 04.11.2008. u 09.00h.

23

24

25

26

27

28

29

30